

Fremsat den 25. november 2020 af Justitsministeren (Nick Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer m.v.

Tilbagerulning af pebersprayordningen, udenlandske civile statsmyndigheders adgang til at bære, ind- og udføre visse våben og fastsættelse af supplerende bestemmelser til forordning nr. 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer m.v.

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 920 af 29. august 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 8, 9 og 10*:

»*Stk. 8.* Sikkerhedsstyrelsen er national inspektionsmyndighed som nævnt i artikel 11, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer og vedrørende de stoffer og produkter oplyst i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer med senere ændringer, jf. dog *stk. 9*.

Stk. 9. Rigspolitiet er national inspektionsmyndighed i medfør af artikel 11, stk. 1, i den i *stk. 8* nævnte forordning for så vidt angår forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3.

»*Stk. 10.* Politiet er kompetent myndighed i henhold til artikel 6 og nationalt kontaktpunkt i henhold til artikel 9, stk. 3, i den i *stk. 8* nævnte forordning.«

2. Efter § 1 a indsættes:

»§ 1 b. Sikkerhedsstyrelsen kan til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse få adgang til erhvervs-mæssige lokaler og transportmidler til brug for styrelsens udførelse af sine opgaver som national inspektionsmyndighed i henhold til § 1, stk. 8.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsen kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige, herunder handelsdokumenter, kunderegistre, varefortegnelser m.v., og registrere oplysninger, som er indsamlet, til brug for styrelsens varetagelse af sin opgave som national inspektionsmyndighed.

Stk. 3. Fysiske og juridiske personer, der er omfattet af Sikkerhedsstyrelsens inspektioner, skal yde Sikkerhedsstyrelsen den fornødne bistand til inspektionsopgavernes effektive gennemførelse efter *stk. 1 og 2* og regler fastsat i medfør af denne lov.

Stk. 4. Justitsministeren kan efter forhandling med erhvervsministeren fastsætte yderligere regler om Sikkerhedsstyrelsens undersøgelsesbeføjelser, herunder om brug af skjult identitet, udstedelse af påbud om bl.a. at standse ulovligt salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om politiets bistand til gennemførelse af kontrolbesøg og om Sikkerhedsstyrelsens indberetning til Kommissionen om antallet af licensansøgninger mv.«

3. § 2 h affattes således:

»§ 2 h. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.«

4. I § 4 a, 2. pkt., ændres »jagt- og konkurrencevåben« til: »jagt- og sportsvåben«.

5. I § 4 d, *stk. 1*, ændres »artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer« til: »artikel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer«.

6. I § 6 a, *stk. 1*, ændres »jagt- og konkurrencevåben« til: »jagt- og sportsvåben«.

7. I § 6 b, stk. 1, nr. 10, ændres »museumsloven og« til: »museumsloven.«

8. I § 6 b, stk. 1, nr. 11, ændres »kriminalitet.« til: »kriminalitet og«.

9. I § 6 b, stk. 1, indsættes som nr. 12:

»12) tilladelser til at erhverve, besidde og bære peberspray for personer med et særligt behov for beskyttelse.«

10. I § 9, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Justitsministeren kan til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bestemme, at § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.«

11. I § 10, stk. 1, 1. pkt., ændres »artikel 4, stk. 1, 6 og 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer« til »artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., og artikel 8, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer«.

12. I § 10, stk. 3, affattes således:

»Medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes med bøde den, der

1) overtræder artikel 7, artikel 8, stk. 3, 4 og 5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6, i Europa-Parlamentets og

Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer,

- 2) undlader at give den nationale inspektionsmyndighed adgang efter § 1 b, stk. 1,
- 3) omgår eller unddrager sig inspektionsmyndighedens kontrol eller forsøger dette,
- 4) undlader at give inspektionsmyndigheden oplysninger efter § 1 b, stk. 2, eller afgiver urigtige oplysninger, eller
- 5) undlader at yde inspektionsmyndigheden den fornødne bistand efter § 1 b, stk. 3.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2021.

Stk. 2. Personer, der har erhvervet en peberspray inden den 1. februar 2021 kan til og med den 31. marts 2021 besidde og bære pebersprayeren i eget hjem eller på offentligt tilgængeligt sted med henblik på bortskaffelse.

Stk. 3. Hvis helt særlige omstændigheder umuliggør, at en person indleverer en peberspray efter stk. 2, vil pebersprayeren kunne besiddes og bæres i forbindelse med afhændelse efter den 31. marts 2021. Pebersprayeren vil skulle indleveres snarest muligt, efter at omstændighederne efter 1. pkt. ikke længere er til stede.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Pebersprayordningen
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.1. Erhvervelse og besiddelse af peberspray
 - 3.1.1.2. Salg af peberspray
 - 3.1.1.3. Afgift for våbentilladelse
 - 3.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Civile statsmyndigheder adgang til at bære, ind- og udføre visse våben
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Aftalen af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen
 - 3.2.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.2.4. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Udgangsstoffer til eksplosivstoffer
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.1.1. Dansk ret
 - 3.3.1.2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019
 - 3.3.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
4. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klima- og miljømæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Siden den 1. januar 2019 har det været lovligt for personer

over 18 år at erhverve og besidde peberspray i eget hjem (pebersprayordningen). Desuden har særligt udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse kunnet ansøge om tilladelse hos politiet til at besidde og bære peberspray i det

offentlige rum. Formålet med lovgivningen af peberspray til besiddelse i eget hjem var at styrke borgernes tryghedsfølelse i eget hjem ved at give mulighed for at erhverve peberspray til beskyttelse imod hærdede kriminelle i tilfælde af hjemmerøveri mv.

Det er én af regeringens primære opgaver at sikre, at danskerne føler sig trygge. Det er regeringens opfattelse, at det ikke skaber tryghed i samfundet, at den enkelte borger har mulighed for at bevæbne sig. Heller ikke med peberspray. Den delvise lovgivning af peberspray, som blev indført i 2019, har samtidig været medvirkende til at øge tilgængeligheden af peberspray, som potentielt kan misbruges. Det er samtidig regeringens opfattelse, at den store stigning i antallet af sager med peberspray ikke er holdbar.

De hidtidige erfaringer med pebersprayordningen viser bl.a. en kraftig stigning i antallet af sager, hvor peberspray besiddes ulovligt og sager om ulovlig indførelse af peberspray. Således er der fra 2018 til 2019 sket næsten en fordobling i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår. Samtidig viser erfaringerne bl.a., at der kun er identificeret ganske få sager, hvor peberspray er anvendt i situationer, der umiddelbart kan karakteriseres som selvforsvar og alene én sag, hvor peberspray har været anvendt mod gerningspersoner ved et røveri. Der ses ikke sager, hvor peberspray er anvendt som selvforsvar i forbindelse med hjemmerøveri, hvilket var den primære baggrund for ordningens indførelse i 2019.

Regeringen vil på den baggrund rulle pebersprayordningen, som den kendes i dag, tilbage. Regeringen ønsker dog samtidig at tage et særligt hensyn til udsatte personer, som f.eks. stalkingofre eller ofre for æresrelaterede forbrydelser, der kan have et særligt behov for beskyttelse og tryghed både derhjemme og i det offentlige rum.

Formålet med lovforslaget er derfor for det første at justere den gældende pebersprayordning ved at ophæve muligheden for, at personer over 18 år uden tilladelse kan erhverve og besidde peberspray i eget hjem. Samtidig opretholdes den gældende ordning, hvorefter særligt udsatte personer kan meddeles tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray, herunder i det offentlige rum, dog således at sådanne tilladelser fremadrettet afgiftsfritages. I forlængelse af lovforslaget er det desuden hensigten at justere våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at der i højere grad end i dag åbnes for, at særligt udsatte personer kan opnå tilladelse fra politiet til at bære en peberspray i det offentlige rum, hvis vedkommende har et særligt behov herfor.

Formålet med lovforslaget er for det andet at indføre hjemmel til, at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at våbenlovens regler om at bære samt ind- og udføre bl.a. peberspray og slagvåben ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder. Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse at sikre, at svenske toldere, hvis tjenesteudrustning omfatter peberspray og gummiknippel, igen kan udføre toldkontrol på togstræk-

ningen over Øresundsforbindelsen. Med vedtagelsen af lovforslaget meddeler Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19 til, at justitsministeren på Danmarks vegne kan indgå overenskomst med Kongeriget Sverige (Sverige) herom.

Formålet med lovforslaget er for det tredje at bringe dansk ret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 (2019-forordningen). 2019-forordningen erstatter den gældende forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (2013-forordningen), som indeholder regler, der begrænser almindelige borgers adgang til udgangsstoffer til eksplosivstoffer, dvs. stoffer, der kan anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer.

Med den nye 2019-forordning styrkes og præciseres de gældende regler. Lovforslaget indebærer, at der i våbenloven sker tilpasninger i lyset af bestemmelserne i den nye forordning. 2019-forordningen pålægger medlemsstaterne at udpege en national inspektionsmyndighed med nødvendige ressourcer og undersøgelsesbeføjelser. Med lovforslaget foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen udpeges til denne myndighed og, at styrelsen skal inspicere og kontrollere, at bl.a. erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser overholder en række af 2019-forordningens bestemmelser. Dog udpeges Rigspolitiet til national inspektionsmyndighed for så vidt angår politiets udstedelse af licenser og politiets varetagelse af opgaven som nationalt kontaktpunkt for indberetning af mistænkelige transaktioner mv. I medfør af 2019-forordningen kan medlemsstaterne opretholde eller indføre en licensordning, så visse udgangsstoffer til eksplosivstoffer kan gøres tilgængelige for almindelige borgere mv., efter borge- ren har fået en licens hertil ved politiet. I Danmark er der allerede i medfør af 2013-forordningen indført en sådan licensordning, og denne foreslås opretholdt. Medlemsstaterne skal dertil fastsætte regler om sanktioner for overtrædelse af 2019-forordningen. Med forslaget foreslås sanktionsbestemmelserne i våbenloven tilpasset i lyset heraf.

Endelig er formålet med lovforslaget at foretage konsekvensrettelser i våbenlovens regler om konkurrencevåben som følge af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben, jf. EU-Tidende, 2017, nr. L 137, side 22.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Justitsministeren tilkendegav ved besvarelse af 8. oktober 2019 af spørgsmål nr. 299 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, at der skulle ses på, hvilke konsekvenser pebersprayordningen har haft, inden der træffes beslutning om ordningens fremtidige beståen og indretning. På den baggrund har Justitsministeriet udarbejdet en rapport om erfa-

ringerne med ordningen, som den 1. oktober 2020 er sendt til Folketingets Retsudvalg, (REU, Alm. del – 2019-20, bilag 596 (Rapport om erfaringerne med pebersprayordningen)).

Rapporten er udarbejdet med bidrag fra Rigspolitiet, Rigsadvokaten og Det Kriminalpræventive Råd. Rapporten viser bl.a., at der har været en stor stigning i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår.

2.2. Det har siden 2013 være obligatorisk for svenske toldere at bære peberspray og gummiknippel som en del af den faste tjenesteudrustning. De svenske myndigheder har på den baggrund rettet henvendelse til de danske myndigheder med ønske om, at svenske toldere får mulighed for at bære disse tjenestevåben på dansk territorium i forbindelse med toldkontrollen over Øresundsforbindelsen (den faste forbindelse over Øresund). Svenske toldere har i medfør af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, jf. toldlovens § 65, stk. 2, mulighed for at påbegynde toldkontrol på den danske del af Øresundsforbindelsen (fra ombordstigning i Kastrup), men må efter aftalen ikke bære tjenestevåben i Danmark.

På baggrund af de nye tjenesteudrustningskrav for svenske toldere har der siden december 2013 alene været udført svensk toldkontrol fra den første togstation på svensk territorium. Den geografiske begrænsning i de svenske tolderes kontrolzone indebærer en risiko for, at de svenske toldere ikke kan udføre en effektiv toldkontrol og en risiko for omgåelse af toldkontrollen på svensk side.

Efter den danske våbenlov stilles der krav om tilladelse til at bære, indføre og udføre våben (herunder peberspray og gummiknipler) i Danmark. Danske civile statsmyndigheder er undtaget fra kravet om tilladelse til at bære våben. Der foreligger i dag ikke hjemmel til at undtage udenlandske civile statsmyndigheder fra våbenlovens krav om tilladelse til at bære, indføre og udføre våben i Danmark. Formålet med denne del af lovforslaget er at indføre hjemmel til, at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at kravet om tilladelse til at bære, indføre og udføre bl.a. peberspray og gummiknipler ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.

2.3. For så vidt angår den del af lovforslaget, der vedrører udgangsstoffer til eksplosivstoffer, bemærkes det, at der med 2013-forordningen om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer blev indført harmoniserende regler om tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og brug af stoffer eller blandinger, der kan misbruges til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer. Formålet med 2013-forordningen var at begrænse den brede offentligheds adgang til disse stoffer eller blandinger og sikre passende indberetning af mistænkelige transaktioner i hele leverandørkæden. Selv om 2013-forordningen bidrog til at mindske truslen fra udgangsstoffer til eksplosivstoffer, er det fundet nødvendigt at styrke kontrolsystemet. Dette skyldes, at begrænsningerne

og kontrollerne ikke har sikret et tilstrækkeligt niveau af offentlig sikkerhed, da de ikke i tilstrækkelig grad har forhindret kriminelle i at erhverve udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Truslen fra hjemmelavede eksplosivstoffer er forblevet stor og udvikler sig fortsat.

Med 2019-forordningen styrkes og harmoniseres de gældende regler yderligere for at imødegå truslen mod den offentlige sikkerhed. Fastsættelsen af supplerende bestemmelser i lovforslaget sker i lyset af bestemmelserne i den nye forordning.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Pebersprayordningen

3.1.1. Gældende ret

3.1.1.1. Erhvervelse og besiddelse af peberspray

Den gældende pebersprayordning indebærer, at enhver person over 18 år uden tilladelse og uden forudgående vandelsgodkendelse kan erhverve en peberspray hos en af politiet godkendt våbenhandler og besidde pebersprayeren i eget hjem. Peberspray kan ikke ind- eller udføres uden tilladelse. Desuden kan udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse ansøge om tilladelse hos politiet til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum.

Det følger således af § 1, stk. 1, nr. 5, i våbenloven (lovbekendtgørelse nr. 920 af 29. august 2019 om våben og eksplosivstoffer), at det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at indføre eller fremstille, herunder samle, bl.a. spraydåser samt lignende genstande, der ved spredning af stoffer er beregnet til at virke skadevoldende, bedøvende eller irriterende i kortere tid efter eksponering. Bestemmelsen omfatter bl.a. peberspray.

Ifølge våbenlovens § 2 er det endvidere forbudt uden tilladelse fra justitsministeren, eller den ministeren bemyndiger dertil, ved overdragelse at erhverve genstande eller stoffer, der er omfattet af forbuddet i våbenlovens § 1, herunder peberspray, eller at besidde, bære eller anvende sådanne genstande eller stoffer.

Bemyndigelsen i våbenlovens § 2 til at meddele tilladelse til bl.a. at erhverve og besidde peberspray mv. er udmøntet i § 18, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1444 af 1. december 2016 om våben og ammunition m.v. med senere ændringer (våbenbekendtgørelsen). Det er efter bestemmelsen forbudt uden tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende spraydåser til selvforsvarsbrug, herunder tåregasampuller, -spraydåser og -patroner, med undtagelse af peberspray omfattet af våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1.

Efter våbenlovens § 2 h, stk. 1, kan personer, der er fyldt 18 år, uanset forbuddet i våbenlovens § 2, erhverve og besidde peberspray i eget hjem. Efter § 2 h, stk. 2, kan

justitsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om de peberspray, der er omfattet af stk. 1. Det følger af bestemmelsens forarbejder, at der med eget hjem menes personers varige opholdssted, som ikke er et offentligt tilgængeligt sted, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 83 som fremsat, side 7. Det følger endvidere, at opbevaringen af peberspray som udgangspunkt skal ske i overensstemmelse med våbenbekendtgørelsens almindelige krav om, at våben skal opbevares forsvarligt og på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende. Dette er præciseret i våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1, hvoraf det fremgår, at peberspray, som er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1, skal opbevares forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende og i ejerens eget hjem.

Med hjemmel i våbenlovens § 2 h, stk. 2, er det i våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 2, fastsat, at politiet kan meddele tilladelse til, at udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse må besidde eller bære peberspray. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at politiet kan meddele tilladelse ud fra en konkret og individuel vurdering, og at udsatte personer, der har et særligt behov f.eks. kan være personer, som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking. Endvidere følger det, at der alene er tale om en begrænset gruppe af personer, og at tilladelsesordningen således ikke vil medføre en vid udbredelse af peberspray i det offentlige rum, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 83 som fremsat, side 4.

Med hjemmel i våbenlovens § 2 h, stk. 2, er det i våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1, fastsat, at peberspray, der lovligt kan erhverves og besiddes i eget hjem i henhold til våbenlovens § 2 h, stk. 1, ikke må have en styrke på mere end 500.000 scoville heat units.

Det fremgår af våbenlovens § 10, stk. 1, at overtrædelse af våbenlovens §§ 1 og 2 straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Det følger desuden af våbenlovens § 10, stk. 2, at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 2, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, for så vidt angår peberspray, særligt skal anses for skærpende, hvis en overtrædelse begås af en person, som tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af våbenloven, lov om knive og blankvåben, forskrifter udstedt i medfør af disse love eller straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 192 a, 216, 237, 243-246, 266 eller 288 på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

Tilladelse til at besidde peberspray i det offentlige rum meddeles af politiet (Politiets Administrative Center), jf. våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 2.

Det er i § 12 a i cirkulære nr. 10222 af 1. december 2016 om våben og ammunition m.v. med senere ændringer (våbencirkulæret) fastsat, at tilladelse efter våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 2, alene kan gives undtagelsesvis, hvis ansøgeren

er fyldt 18 år, ansøgeren kan vandelsgodkendes, ansøgeren vurderes at være i konkret risiko for at blive udsat for et voldeligt overfald (højrisikosag), peberspray vurderes egnet til beskyttelse af ansøgeren, ansøgeren vurderes at være i stand til at anvende peberspray, og det i øvrigt efter en konkret vurdering anses for ubetænkeligt at give tilladelse.

3.1.1.2. Salg af peberspray

Det følger af våbenlovens § 4 b, stk. 1, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, efter ansøgning kan meddele erhvervsdrivende tilladelse til med henblik på erhvervmæssig handel eller anden erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 363 af 2. juni 1999. Senest ved lov nr. 1546 af 18. december 2018 blev bestemmelsen nyaffattet, således at erhvervsdrivende herefter ligeledes kan meddeles generel tilladelse til med henblik på erhvervmæssig handel eller erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at det grundet indførelsen af våbenlovens § 2 h om besiddelse af peberspray i eget hjem anbefales, at anvendelsesområdet for våbenlovens § 4 b udvides, således at erhvervsdrivende ligeledes kan meddeles generel tilladelse til med henblik på handel eller anden erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 83 som fremsat, side 7.

Tilladelse til handel med peberspray kan således indeholdes i den generelle våbenhandertilladelse til at erhverve og besidde våben og ammunition mv. med henblik på videresalg, samt gives til forretninger, som i øvrigt vurderes i praksis at kunne yde den relevante vejledning. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen kan politiet i forbindelse med meddelelse af tilladelse til handel med peberspray opstille vilkår om, på hvilke tidspunkter af døgnet peberspray må forhandles, ligesom at politiet kan lægge vægt på, om forhandlere er placeret i nærheden af steder, hvor der er erfaringsmæssigt høj risiko for vold, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 83 som fremsat, side 4.

I medfør af våbenbekendtgørelsens § 42, stk. 1, meddeles afgørelser efter våbenlovens § 4 b, stk. 1, af politiet. Tilladelse til peberspray omfattet af våbenbekendtgørelsens § 18 a, kan efter våbenbekendtgørelsen § 42, stk. 1, nr. 1-4, gives til den erhvervsdrivende og dennes ansatte, såfremt disse kan vandelsgodkendes efter våbenbekendtgørelsens § 48, har et rimeligt kendskab til våben og våbenhandel, har mulighed for at opbevare og forhandle våbnene på betryggende måde, jf. våbenbekendtgørelsens § 26, og at det i øvrigt efter en konkret vurdering anses for ubetænkeligt at give tilladelsen.

Det fremgår endvidere af våbenbekendtgørelsens § 45 a, stk. 1, at erhvervsdrivende, der har tilladelse efter § 42, i forbindelse med salg af peberspray ved kontrol af ID skal sikre sig, at køberen er over 18 år, medmindre dette åbenbart er tilfældet. Det fremgår endvidere, at peberspray kun

må sælges efter udtrykkelig anmodning fra køberen. Endeligt følger det af våbenbekendtgørelsens § 45 a, stk. 2, at peberspray skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for forretningens kunder, samt at peberspray ikke må sælges via internettet.

3.1.1.3. Afgift for våbentilladelse

Det følger af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt., at der ved indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales 840 kr. § 6 b, stk. 1, 2. pkt. opregner dog en række tilladelser efter loven, der ikke betales afgift for. Tilladelse til, at særligt udsatte personer kan besidde peberspray i det offentlige rum, gives i medfør af våbenloven og er ikke omfattet af de tilladelser, som er afgiftsfritaget. For sådanne tilladelser betales derfor en afgift på 840 kr.

Våbenlovens § 6 b blev indsat ved lov nr. 322 af 13. juni 1973, hvorefter justitsministeren kunne fastsætte gebyrer for udstedelse af tilladelser i henhold til loven. Ifølge bemærkningerne var formålet med bestemmelsen at få dækning for udgifterne ved politiets ekspedition af våbentilladelser, jf. Folketingstidende 1972-1973, tillæg A, spalte 1764. Ved lov nr. 62 af 7. februar 1990 blev våbenlovens § 6 b nyaffattet, således at der ved indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales en afgift på 840 kr. i medfør af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt.

Ifølge bemærkningerne blev beløbet fastsat som afgift og ikke som gebyr, da beløbet måtte antages at overstige udgiften ved politiets ekspedition af sager om våbentilladelser. Det fremgår desuden, at en væsentlig forhøjelse af betalingen for våbentilladelser ville kunne virke begrænsende på udbredelsen af våbentilladelser, jf. Folketingstidende 1989-1990, tillæg A, spalte 2494. Ved lov nr. 386 af 20. maj 1992 blev våbenlovens § 6 b nyaffattet, hvorefter en række tilladelser efter våbenloven blev afgiftsfritaget, jf. Folketingstidende 1991-1992, tillæg A, spalte 6616.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 2 har evalueringen af de hidtidige erfaringer med pebersprayordningen vist, at der har været en stor stigning i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår. Der er fra 2018 til 2019 næsten sket en fordobling i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår. Således var der i 2018 i alt 893 fældende afgørelser og i 2019 (pr. 9. november 2019) i alt 1.660 fældende afgørelser, som både dækker inden- og udenretlige afgørelser, herunder bødeforelæg.

Rapporten viser desuden, at der er identificeret én sag fra politikredsene, hvor peberspray har været anvendt mod gerningspersoner ved et røveri. Der ses ikke afgørelser, hvor peberspray er anvendt til selvforsvar mod hjemmerøveri i eget hjem. Det fremgår samtidig af rapporten og i Justitsministeriets besvarelse af 11. november 2020 af spørgsmål nr. 70 (Alm. del), fra Folketingets Retsudvalg, at fem ud

af i alt otte sager, hvor peberspray er anvendt i situationer, som umiddelbart kan karakteriseres som selvforsvar, vedrører konflikter i parforhold eller samlivsrelaterede sager.

Rapporten viser endvidere, at politiet (Politiets Administrative Center) pr. 20. december 2019 har modtaget 61 ansøgninger om tilladelse til at bære og besidde peberspray på offentligt tilgængelige steder, og at der pr. 20. marts 2020 er meddelt ni tilladelser.

Rigsadvokaten konstaterer generelt, at anklagemyndighedens erfaringer med de nye regler om peberspray er begrænsede, idet hovedparten af sagerne afgøres med en bøde. Rigsadvokaten anfører i rapporten, at pebersprayordningen ikke fuldt ud har virket efter hensigten, da der ikke ses afgørelser, hvor en forurettet har anvendt peberspray i en nødværgesituation.

Rigspolitiet har bl.a. anført, at Rigspolitiet i forbindelse med etableringen af ordningen – af politifaglige grunde – udtalte sig imod en fuldstændig legalisering af peberspray. Rigspolitiet bemærkede i den forbindelse, at tilstedeværelsen af våben i det offentlige rum, herunder i de kriminelle miljøer og i lyset af konflikter i bandemiljøet, burde begrænses mest muligt. Rigspolitiet har oplyst, at det fortsat er Rigspolitiets opfattelse, at tilstedeværelsen af peberspray – herunder også i de kriminelle miljøer – bør begrænses mest muligt.

Både Rigsadvokaten og Rigspolitiet har endvidere anført, at der ses en stigning i antallet af sager, hvor peberspray besiddes og anvendes til kriminelle formål samt sager om ulovlig indførelse.

Som anført under pkt. 1 er det Justitsministeriets opfattelse, at det ikke skaber tryghed, at borgerne har mulighed for at bevæbne sig med peberspray, og at den store stigning i antallet af sager med peberspray ikke er holdbar.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ophæve pebersprayordningen, således at der ikke frit kan erhverves peberspray til besiddelse i eget hjem uden tilladelse. Dermed genetableres retstilstanden, som den var før den 1. januar 2019, hvor den gældende pebersprayordning trådte i kraft.

Dog vil udsatte personer med et særligt behov fortsat kunne meddeles tilladelse til at erhverve og besidde peberspray i eget hjem og på offentligt tilgængelige steder.

Det er med tilbagerulningen af pebersprayordningen således hensigten administrativt at styrke tilladelsesordningen for personer, som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med f.eks. æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking. Justitsministeriet vil derfor i forlængelse af lovforslaget ændre våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at udsatte personer med et særligt behov i højere grad end i dag kan få politiets tilladelse til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum. Det er

ikke hensigten at ændre på gruppen af personer, som kan meddeles tilladelse efter ordningen.

I den forbindelse foreslås det desuden, at tilladelsesordningen for så vidt angår udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse afgiftsfrigages, så der ikke skal betales 840 kr. for en tilladelse til at erhverve og besidde peberspray på offentligt tilgængeligt sted. Som anført under pkt. 3.1.1.3 er hensigten med afgiften for våbentilladelser i et vist omfang at virke begrænsende på udbredelsen af våben. Dette hensyn gør sig efter Justitsministeriets opfattelse ikke gældende for tilladelser til, at særligt udsatte personer kan erhverve og besidde peberspray på offentligt tilgængelige steder, hvor tilladelsen gives på baggrund af en konkret vurdering af personens behov for beskyttelse og tryghed. Det kan ikke afvises, at den eksisterende afgift kan virke begrænsende og afholde potentielle ansøgere fra at søge om en tilladelse.

Det foreslås, at ordningen træder i kraft den 1. februar 2021. Tilbagerulningen af pebersprayordningen indebærer, at de personer, som efter den delvise lovgivning af peberspray den 1. januar 2019 har erhvervet en peberspray med henblik på besiddelse i eget hjem, ikke efter lovforslagets ikrafttræden fortsat lovligt kan besidde peberspray, medmindre den pågældende er meddelt tilladelse af politiet til at erhverve og besidde peberspray på et offentligt tilgængeligt sted. For at give de pågældende rimelig mulighed for på en forsvarlig måde at bortskaffe pebersprayen, er der i lovforslagets § 2 indsat en overgangsbestemmelse, hvorefter peberspray lovligt kan besiddes til og med 31. marts 2021 med henblik på forsvarlig bortskaffelse. Det indebærer, at de pågældende personer har 2 måneder til at afhænde den indkøbte peberspray, inden besiddelsen vil være ulovlig.

Om overgangsordningen og bortskaffelse af lovligt erhvervede peberspray henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

Tilbagerulningen af pebersprayordningen indebærer desuden, at erhvervsdrivende, som er meddelt generel tilladelse til med henblik på erhvervs-mæssig handel eller anden erhvervs-mæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray, fra den 1. februar 2021 ved salg af peberspray, udover at kræve forevisning af ID, også skal kræve fremvisning af den pågældendes tilladelse fra politiet til at erhverve, besidde og bære peberspray for at sikre, at tilladelsen er meddelt til den kunde, som ønsker at erhverve sig en peberspray. Det forudsættes fortsat, at forhandleren vejleder om anvendelse og mulige skadevirkninger af peberspray. Det vil således fortsat ikke være tilladt at erhverve en peberspray via internettet.

Lovforslaget har ikke til hensigt at ændre på tilladelser til de personer, der allerede er meddelt til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum.

Lovforslaget har heller ikke til hensigt at ændre på det strafniveau for ulovlig besiddelse af peberspray, som blev forudsat med pebersprayordningens indførelse. Der henvises

herom til Folketingstidende 2018-19, A, L 83 som fremsat, side 5.

3.2. Civile statsmyndigheders adgang til at bære, ind- og udføre visse våben

3.2.1. Gældende ret

Efter våbenlovens § 9, stk. 1, 1. pkt., er civile statsmyndigheder undtaget fra kravet om tilladelse til at bære og indføre visse våben i medfør af § 2, stk. 1 og 4, og § 4. Det følger af bestemmelserne, at civile statsmyndigheder kan bære bl.a. peberspray og gummiknipler uden tilladelse. Det følger desuden af bestemmelserne, at civile statsmyndigheder ikke kan indføre peberspray uden tilladelse. Civile statsmyndigheder er endvidere ikke undtaget fra våbenlovens § 6 om udførsel af våben, hvorfor peberspray eller gummiknipler heller ikke kan udføres uden tilladelse.

Det fremgår ikke nærmere af forarbejderne til våbenlovens § 9, jf. Folketingstidende 1987-88, tillæg A, spalte 1789, hvordan civile statsmyndigheder nærmere afgrænses. Det må på den baggrund antages, at begrebet alene dækker danske civile statsmyndigheder, og at der ikke er hjemmel til, at udenlandske civile statsmyndigheder uden tilladelse meddelt den enkelte ansatte i den pågældende myndighed kan bære eller ind- og udføre våben i Danmark eller til at undtage den udenlandske civile statsmyndighed fra kravet om tilladelse.

3.2.2. Aftalen af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen

Svenske toldere har i medfør af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen bl.a. mulighed for at påbegynde toldkontrol på den danske del af jernbanestrækningen. Det følger af aftalens artikel 3, stk. 2 og 3. Aftalen hører under Skatteministeriet og er bekendtgjort i Lovtidende ved bekendtgørelse nr. 40 af 22. juni 2000 af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejdet over Øresundsforbindelsen.

Det følger desuden af aftalens artikel 7, at toldtjenestepersoner ved udøvelse af toldtjeneste, som omfattes af grænsetoldsamarbejdet, må anvende de beføjelser, som tilkommer toldtjenestepersoner i henhold til bestemmelserne i den stat, i hvilken vedkommende er ansat. Det fremgår desuden, at tjenestepersonen dog ikke må udøve større beføjelser end de, som tilkommer en toldtjenesteperson i den stat, i hvilken vedkommende befinder sig.

Efter aftalens artikel 14, stk. 1, kan en tjenesteperson, som befinder sig på den anden stats territorium, bære sin nationale tjenesteuniform. Aftalens artikel 14, stk. 2, foreskriver endvidere, at en tjenesteperson, som befinder sig på den anden stats territorium, ikke må bære tjenestevåben.

3.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Som anført under pkt. 3.2.2 kan svenske toldere på den danske del af jernbanestrækningen over Øresundsforbindelsen udføre svensk toldkontrol. Formålet er bl.a. en effektiv toldkontrol og at mindske risikoen for omgåelse af toldkontrollen.

Danske toldere udfører endvidere toldkontrol på jernbanestrækningen på Øresundsforbindelse på svensk territorium, jf. aftalens artikel 3, stk. 3.

Det har siden 2013 været obligatorisk for svenske toldere at bære peberspray og gummiknippel som en del af den faste tjenesteudrustning. Den nuværende affattelse af grænsetoldsamarbejdsaftalen mellem Sverige og Danmark er til hinder for, at myndighederne bærer tjenestevåben på den anden stats territorium. Samtidig indebærer den danske våbenlov, at udenlandske civile statsmyndigheder ikke uden tilladelse meddelt den enkelte ansatte i den pågældende myndighed må bære, indføre eller udføre tjenestevåben i Danmark. Tilladelserne meddeles særskilt, og der vil skulle ansøges og meddeles tilladelser løbende, da tilladelserne er tidsbegrænsede. Der har på den baggrund siden december 2013 kun været udført svensk toldkontrol på den svenske del af Øresundsforbindelsen (fra den første togstation på svensk territorium).

Det er fra svensk side tilkendegivet, at den geografiske begrænsning i de svenske tolderes kontrolzone indebærer en risiko for, at de svenske toldere ikke kan udføre en effektiv toldkontrol og en risiko for omgåelse af toldkontrollen, hvorfor der fra svensk side er ønske om at muliggøre svensk toldkontrol på hele togstrækningen, som det er tilsigtet i grænsetoldsamarbejdsaftalen.

Våbenloven tager ikke højde for den situation, som reguleres i aftalen af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, hvor en svensk fast personalegruppe, der bærer våben, for et begrænset tidsrum befinder sig i Danmark med henblik på at udøve myndighedskontrol for derefter at returnere til Sverige.

En svensk tolder – der som en del af sin tjenesteudrustning bærer peberspray og gummiknippel og passerer landegrænsen mellem Sverige og Danmark i forbindelse med toldkontrol efter grænsetoldsamarbejdsaftalen – vil i våbenlovens forstand ind- og udføre genstande omfattet af våbenlovens kontrolordning, ligesom tolderne vil bære våben omfattet af våbenlovens kontrolordning i Danmark, hvilket som anført ovenfor under pkt. 3.2.1 kræver tilladelse.

Som anført under pkt. 3.2.1 kan udenlandske civile statsmyndigheder ikke bære, indføre eller udføre peberspray og gummiknipler uden tilladelse. Det indebærer, at der efter den gældende ordning i våbenloven skal meddeles den enkelte svenske toldere individuel våbentilladelse, før et våben kan bæres samt ind- og udføres i Danmark. Tilladelserne meddeles særskilt og der vil skulle ansøges og meddeles tilladelser løbende, da tilladelserne er tidsbegrænsede.

Tilladelser og andre godkendelser efter våbenloven meddeles på baggrund af en konkret og individuel vandelsvurdering af den enkelte ansøger og forudsætter, at ansøgerens personlige forhold og hidtidige vandel ikke gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen, jf. våbenbekendtgørelsens § 48.

Danmark har et tæt grænsesamarbejde med de svenske myndigheder, og en effektiv toldkontrol er et vigtigt led i samarbejdet. Senest er det i november 2019 besluttet at etablere Grænsecenter Øresund, som bl.a. har fået egne efterrettelses-, analyse- og efterforskningsmæssige kapaciteter. Som led i regeringens bestræbelser på fortsat at styrke grænse-samarbejdet i Øresundsregionen foreslår regeringen derfor, at svenske toldtjenestefolk får mulighed for at bære deres tjenesteudrustning, herunder peberspray og gummiknippel i Danmark.

De svenske myndigheder har oplyst, at svenske toldere er sikkerhedsgodkendt efter svensk lovgivning. Dette indebærer, at alle svenske grænsekontrollører sikkerhedstestes. Sikkerhedstesten er bl.a. baseret på information om den person, som testen vedrører, interviews og sikkerhedsscreening samt eventuelle karakterer, certifikater og referencer. Formålet med sikkerhedstesten er at få afklaret, om personen er pålidelig og egnet til at varetage opgaven ud fra et sikkerhedsmæssigt hensyn.

3.2.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at justitsministeren i våbenlovens § 9, stk. 1, til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bemyndiges til at bestemme, at våbenlovens regler i § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder.

Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen er, at justitsministeren kan bestemme, at våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, om at bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder, når det af en mellemstatslig aftale følger, at den udenlandske civile statsmyndighed skal kunne bære og ind- og udføre våben i Danmark. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor en udenlandsk civil statsmyndighed, hvis repræsentanter bærer våben, i medfør af mellemstatslig aftale kan udføre toldkontrol i Danmark.

Det er hensigten med den foreslåede hjemmel at undtage toldere, der udfører toldkontrol i henhold til aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, fra våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1. Bestemmelsen er efter sin ordlyd dog ikke begrænset hertil og vil således også kunne anvendes ved eventuelle fremtidige mellemstatslige aftaler. Der vil med den foreslåede hjemmel blive fastsat nærmere bestemmelser i våbenbekendtgørelsen. Det bemærkes i den forbindelse, at der i våbenbekendtgørelsens § 18, stk. 1, med hjemmel i våbenlovens § 4, nr. 4, er fastsat regler om bl.a. forbud mod at bære og indføre slagvåben, her-

under gummiknipler. Der vil i våbenbekendtgørelsen blive fastsat regler om, at dette forbud ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder, der i medfør af den foreslåede bemyndigelse til Justitsministeren kan undtages fra § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1.

Ændringen i våbenloven og våbenbekendtgørelsen vil skulle suppleres af en ændring i aftalen om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, da det af aftalens artikel 14, stk. 2, fremgår, at en tjenesteperson, som befinder sig på anden stats territorium, ikke må bære tjenestevåben, som omtalt under pkt. 3.2.2. Denne ændring vil skulle forestås af skatteministeren, som grænsetoldsamarbejdsaftalen hører under.

Herudover vil der til grænsetoldsamarbejdsaftalen blive udarbejdet en tillægsaftale på Justitsministeriets område. Tillægsaftalen vil indeholde de nærmere vilkår for adgangen til at bære, indføre og udføre tjenestevåben. Det forventes i tillægsaftalen bl.a. fastsat, at tjenestevåben skal bæres, så de vækker mindst muligt opsigt, og at svenske toldere ikke må anvende våbnene på dansk territorium, bortset fra eventuelle tilfælde af nødværge.

Denne ordning og vilkårene for, at våbnene kan bæres som en del af tjenesteudrustningen under myndighedskontrollen, svarer til den ordning, som er fastsat på politiets område i aftalen mellem Danmark og Sverige vedrørende svensk grænsekontrol i tog over Øresund fra 2017.

Som anført under pkt. 3.2.3 følger det af § 48 i våbenbekendtgørelsen, at bl.a. våbentilladelser efter våbenloven og våbenbekendtgørelsen kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen. Ordningen indebærer, at der ikke som i dag vil blive stillet krav om, at den enkelte udenlandske civile tjenesteperson ansøger om og meddeles tilladelse til at bære og ind- og udføre peberspray og gummiknipler. I den forbindelse vil de danske myndigheder heller ikke, som efter de gældende regler, skulle foretage en vandelsvurdering af den pågældende udenlandske civile tjenesteperson. Den foreslåede ordning medfører således, at kravet om forudgående og individuelle vandelsvurderinger fraviges. Det vurderes at være forsvarligt at fravige kravet om forudgående vandelsvurderinger i medfør af våbenbekendtgørelsens § 48. Det bemærkes i denne sammenhæng, at det er hensigten at betinge tillægsaftalen af, at de svenske toldere til enhver tid er sikkerhedsgodkendt efter svensk lovgivning.

Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning er fleksibel og forsvarlig, da den foreslåede hjemmel til at bestemme, at våbenlovens regler ikke skal finde anvendelse, alene er relevant, hvor reguleringen finder sted med henblik på gennemførelse af en mellemstatslig aftale. Det forudsættes, at der forud for indgåelsen af en sådan aftale vil blive foretaget en konkret vurdering af den udenlandske civile statsmyndighed, som undtages fra kravet om tilladelse. Ved denne vurdering vil bl.a. kunne indgå formålet med,

at de pågældende våben bæres samt ind- og udføres, samt hvilken personalegruppe der er tale om, herunder om personalegruppen allerede er sikkerheds- eller vandelsgodkendt og er uddannet til at bære våben.

Desuden vil vilkårene for myndighedens adgang til at bære, indføre og udføre skulle reguleres ved aftale. Dette vil f.eks. kunne ske ved en aftale, der indgås mellem den danske justitsminister og en udenlandsk minister, som er ressortansvarlig for den konkrete myndighedskontrol, som ønskes udført i forbindelse med et grænseamarbejde. Det forudsættes, at sådanne betingelser vil blive fastsat i den kommende tillægsaftale om svenske tolderes mulighed for at bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler.

3.3. Udgangsstoffer til eksplosivstoffer

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.1. Dansk ret

Efter våbenlovens § 2 e kan justitsministeren fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der varetager politiets opgaver inden for våbenlovens område.

Med våbenlovens § 4 d, stk. 1, er justitsministeren bemyndiget til at fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 4, stk. 2, i forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (2013-forordningen), således at udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger kan gøres tilgængelige for en almindelig borger mv., hvis vedkommende indhenter og efter anmodning forelægger en erhvervet licens udstedt af en kompetent myndighed.

Justitsministeren er endvidere bemyndiget til at fastsætte regler, der begrænser eller forbyder tilgængeliggørelse, besiddelse og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af bilag I i 2013-forordningen. Bilag I oplister en række udgangsstoffer, der ikke må gøres tilgængelige for almindelige borgere, medmindre koncentrationen af stoffet er lavere end den grænseværdi, der er fastsat i bilaget. Dertil kan justitsministeren fastsætte regler om, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af bilag I og II til 2013-forordningen, er omfattet af bestemmelser om indberetning af mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri i 2013-forordningens artikel 9, jf. våbenlovens § 4 d, stk. 2. Bilag II indeholder en liste over en række udgangsstoffer, der alene er underlagt indberetningspligt ved mistænkelige transaktioner.

Efter våbenlovens § 4 d, stk. 3, kan justitsministeren fastsætte regler om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

Almindelige borgere, der overtræder 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, og – i tilfælde af indførsel – stk. 6, ved at indføre, erhverve, besidde eller bruge stoffer omfattet af forordningens bilag I uden at have indhentet dispensation

(licens) hertil fra politiet, straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Det samme gælder den, der efter 2013-forordningens artikel 4, stk. 7, gør stoffer omfattet af forordningens bilag I tilgængelige for en almindelig borger uden at stille krav om forevisning af en sådan dispensation (licens), jf. våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt.

Overtrædelse af 2013-forordningens artikel 5 straffes med bøde, jf. våbenlovens § 10, stk. 3. Af artikel 5 følger et forbud mod at gøre stoffer omfattet af bilag I tilgængelige for en almindelig borger uden at sikre passende mærkning på emballagen. Tilsvarende bødestraf gælder overtrædelse af artikel 9, stk. 1, 3 og 4, ved ikke at indberette mistænkelige transaktioner med eller væsentlig bortkomst eller tyveri af stoffer omfattet af bilag I eller II mv.

I forskrifter, der udfærdiges efter våbenloven, kan der fastsættes straf i form af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne, jf. lovens § 10, stk. 4.

Justitsministeriet har i henhold til de ovennævnte bestemmelser i våbenlovens §§ 2 e og 4 d og § 10, stk. 4, udstedt bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer som ændret ved bekendtgørelse nr. 1067 af 30. september 2014 og bekendtgørelse nr. 1102 af 30. august 2018.

Bekendtgørelsen indeholder i § 1, stk. 1, et forbud mod at tilgængeliggøre, indføre, erhverve, besidde og anvende en række yderligere stoffer og produkter, der kan anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer, herunder svovlsyre, salte af chlorat eller perchlorat og elementært phosphor i koncentrationer over nærmere angivne grænseværdier. De pågældende stoffer er udvalgt under hensyn til, at de hyppigt indgår i fremstilling af eksplosivstoffer, og at privatpersoner som udgangspunkt ikke har anerkendelsesværdige formål at bruge de pågældende stoffer til.

Forbuddet gælder ikke pyrotekniske artikler, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 2, er der indført en licensordning, hvorefter politiet i særlige tilfælde kan meddele almindelige borgere dispensation fra bestemmelsen i § 1, stk. 1, og fra forbuddet mod tilgængeliggørelse for, eller indførsel, besiddelse eller brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger i 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Bekendtgørelsens § 3 fastslår, at stofferne og produkterne omfattet af § 1, stk. 1, kun kan overdrages eller overlades til fysiske personer, hvis de foreviser original dispensation efter § 2, stk. 1, og legitimerer sig som dispensationens adressat.

Det stedlige politi er i medfør af bekendtgørelsens § 4 udpeget til nationalt kontaktpunkt i medfør af 2013-forordningens artikel 9, stk. 2. Dette indebærer, at mistænkelige transaktioner med stofferne og produkterne i bekendtgørelsens

§ 1, stk. 1, og forordningens bilag I og II samt væsentlig bortkomst og tyveri heraf skal indberettes til det stedlige politi.

Stofferne og produkterne nævnt i bekendtgørelsens § 1, stk. 1, og 2013-forordningens bilag I og II skal opbevares forsvarligt og i et aflåst lokale eller skab, der er utilgængeligt for uvedkommende. Tilsvarende gælder nøglerne til disse lokaler eller skabe, jf. bekendtgørelsens § 5.

Overtrædelse af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Overtrædelse af § 3, § 4, stk. 1, og § 5 straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 6.

Efter straffelovens § 192 a, stk. 2, straffes overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, herunder bekendtgørelser udstedt i medfør af våbenloven, under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år.

3.3.1.2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 (2019-forordningen) indeholder harmoniserende regler, der begrænser adgangen til visse kemiske stoffer og blandinger heraf i nærmere angivne koncentrationer. Formålet med reglerne er at nedbringe risikoen for, at disse stoffer mv. misbruges til ulovligt at fremstille eksplosivstoffer. 2019-forordningen erstatter den tidligere forordning (EU) nr. 98/2013 (2013-forordningen) med det formål at styrke og præcisere de gældende regler yderligere.

Med 2019-forordningen begrænses almindelige borgeres adgang til disse udgangsstoffer eller blandinger og sikres en passende indberetning af mistænkelige transaktioner i hele leverandørkæden, jf. artikel 1.

2019-forordningen indeholder fire bilag; bilag I (liste med udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger), bilag II (indberetningspligtige udgangsstoffer til eksplosivstoffer), bilag III (skabelon til udformning af licenser til almindelige borgere) og bilag IV (kundeerklæringer vedrørende specifik anvendelse af et udgangsstof til eksplosivstof underlagt begrænsninger). Bilag I og II fremgik med enkelte justeringer også af 2013-forordningen.

Bilag I indeholder en liste over udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, der som udgangspunkt hverken i sig selv eller i blandinger eller stoffer, hvori disse stoffer er indeholdt, må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere. Det tillades kun, hvis de oplistede stoffer har en koncentration, der er lig med eller lavere end de grænseværdier, der er anført i bilaget. For stofferne i bilag I gælder, at mistænkelige transaktioner og væsentlige bortkomster samt væsentlige tyverier

skal indberettes inden for 24 timer. Med 2019-forordningen skærpes de gældende begrænsninger i bilag I på en række punkter. Bilag I udvides med to nye stoffer, henholdsvis ammoniumnitrat og svovlsyre. Der vil herefter fremgå ni stoffer i bilag I's liste. De to stoffer var tidligere omfattet af bilag II i 2013-forordningen, hvor de alene var underlagt indberetningspligt ved mistænkelige transaktioner mv. Der indføres endvidere i bilag I absolutte grænseværdier for udstedelse af licens til erhvervelse mv. af stoffer omfattet af licensordningen. Visse stoffer vil – som noget nyt – udgå af licensordningen, hvorfor det ikke vil være muligt for almindelige borgere at ansøge om licens til disse stoffer. Dette gælder for henholdsvis ammoniumnitrat, kaliumklorat, kaliumperklorat, natriumklorat og natriumperklorat. Endelig er den øvre grænseværdi for erhvervelse mv. af stoffet nitromethan uden licens reduceret fra 30 pct. vægtprocent til 16 pct. vægtprocent.

2013-forordningens bilag II opregner otte stoffer, som i sig selv eller i blandinger er underlagt indberetningspligt ved mistænkelige transaktioner samt væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. 2019-forordningen skærper de gældende begrænsninger i bilag II på to punkter. For det første udvides bilag II med tre stoffer, henholdsvis magnesiumpulver, magnesiumnitrat hexahydrat og aluminiumpulver. Der vil herefter fremgå ni stoffer af bilag II's liste. For det andet skal indberetning til det nationale kontaktpunkt – som noget nyt – ske inden for 24 timer efter en formodning om, at en transaktion var mistænkelig eller efter afsløring af en væsentlig bortkomst eller et væsentligt tyveri.

Det følger af 2019-forordningen, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger ikke må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere, jf. artikel 5, stk. 1.

En almindelig borger er i 2019-forordningens artikel 3, nr. 7, defineret som ”enhver fysisk eller juridisk person, hvis handlinger ikke knytter sig til vedkommendes erhverv, forretning eller profession”.

I medfør af 2019-forordningens artikel 5, stk. 3, kan en medlemsstat opretholde eller indføre en licensordning, der muliggør, at visse udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere i koncentrationer, der ikke er højere end de tilhørende grænseværdier i kolonne 3 i tabellen i forordningens bilag I. Under en sådan licensordning skal en almindelig borger indhente og forelægge en licens efter anmodning. Licensen udstedes af en kompetent myndighed i den medlemsstat, hvor udgangsstoffet til eksplosivstoffet underlagt begrænsninger forventes erhvervet, indført, besiddet eller anvendt.

En medlemsstat, der har en licensordning, skal fastsætte nærmere regler herfor. Når myndigheden vurderer, om der skal udstedes en licens, tages der hensyn til alle relevante omstændigheder, navnlig om der er et påviseligt behov for

stoffet, og om den påtænkte anvendelse er lovlig, jf. artikel 6, stk. 1, litra a-d.

Medlemsstaterne kan endvidere fastsætte regler om licensens gyldighed, gebyrbetaling, suspension og tilbagekaldelse mv., ligesom medlemsstaterne skal sikre klageadgang. Licenser udstedt af en medlemsstats kompetente myndigheder kan anerkendes i andre medlemsstater, jf. 2019-forordningens artikel 6.

En erhvervsdrivende, der gør et udgangsstof til eksplosivstoffer – der enten er underlagt begrænsninger eller er reguleret – tilgængeligt for en anden erhvervsdrivende, skal efter forordningens artikel 7 underrette vedkommende om, at almindelige borgeres erhvervelse, indførsel, besiddelse eller anvendelse af det pågældende udgangsstof er underlagt henholdsvis en begrænsning eller indberetningsforpligtelse. Tilsvarende skal en erhvervsdrivende, der gør sådanne regulerede stoffer tilgængelige for en professionel bruger eller en almindelig borger sørge for og kunne godtgøre, at den erhvervsdrivendes ansatte, der deltager i salget er bekendt med, hvilke af produkterne, der gøres tilgængelige, der indeholder regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer og have vejledt om forpligtelser efter forordningens artikel 5-9. Onlinemarkedspladser skal endvidere træffe foranstaltninger, der sikrer, at dens brugere underrettes om deres forpligtelser efter forordningen, når de gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige gennem dens tjenester.

Erhvervsdrivende defineres efter 2019-forordningens artikel 3, nr. 10, som ”enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhed eller gruppe af sådanne personer eller enheder, der gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige på markedet, enten offline eller online, herunder på onlinemarkedspladser”.

Et reguleret udgangsstof til eksplosivstoffer er i 2019-forordningens artikel 3, nr. 13, defineret som ”et stof, som er opført i bilag I eller II, herunder en blanding eller et andet stof, hvori det stof, som er opført i de pågældende bilag, findes, bortset fra homogene blandinger af mere end 5 ingredienser, hvori koncentrationen af hvert af det i bilag I eller II opførte stof er under 1 vægtprocent”.

En professionel bruger defineres efter artikel 3, nr. 9, som ”enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhed eller gruppe af sådanne personer eller enheder, der har et påviseligt behov for et udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til formål, der knytter sig til vedkommendes erhverv, forretning eller profession, herunder landbrugsaktivitet, udøvet enten på fuld tid eller på deltid og ikke nødvendigvis i forhold til størrelsen på det landareal, hvor denne landbrugsaktivitet udøves, forudsat at sådanne formål ikke omfatter at stille dette udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til rådighed for en anden person”.

Onlinemarkedspladser defineres i 2019-forordningens artikel 3, nr. 11, som ”en formidlende tjenesteyder, som gør det muligt for på den ene side erhvervsdrivende og på den

anden side almindelige borgere, professionelle brugere eller andre erhvervsdrivende at gennemføre transaktioner vedrørende regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gennem salgs- eller tjenesteydelsesaftaler online enten på onlinemarkedspladsens websted eller på en erhvervsdrivendes websted, som anvender computingtjenester, der udbydes af onlinemarkedspladsen”.

2019-forordningens artikel 8 indeholder krav til den erhvervsdrivendes kontrol ved salg. En erhvervsdrivende, der tilgængeliggør udgangsstoffer til eksplosivstoffer til almindelige borgere, skal således for hver transaktion kontrollere vedkommendes legitimationsbevis og licens mv. Den erhvervsdrivende skal også kontrollere, at en potentiel kunde er en professionel bruger eller en anden erhvervsdrivende ved at anmode om en række nærmere specificerede oplysninger ved hver transaktion. Den erhvervsdrivende kan også afvise transaktionen, bl.a. hvis der er rimelig grund til at betvivle, at den påtænkte anvendelse er lovlig. Den erhvervsdrivende skal opbevare relevante oplysninger i 18 måneder. Onlinemarkedspladser skal ligeledes træffe foranstaltninger, der sikrer, at dens brugere overholder kontrolforpligtelser ved salg gennem tjenesten.

Medlemsstater skal i medfør af 2019-forordningens artikel 9, stk. 3, oprette et eller flere nationale kontaktpunkter, der er tilgængeligt 24 timer i døgnet alle ugens syv dage til indberetning af mistænkelige transaktioner, væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier.

Erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser skal indberette mistænkelige transaktioner under hensyntagen til alle omstændigheder samt indføre passende, rimelige og proportionale procedurer til afsløring heraf tilpasset det specifikke miljø, hvor de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige. De kan ligeledes afvise sådanne transaktioner. Tilsvarende skal erhvervsdrivende, professionelle brugere og almindelige borgere indberette væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. Indberetning skal ske til det nationale kontaktpunkt inden for 24 timer, jf. 2019-forordningens artikel 9.

Mistænkelige transaktioner defineres i 2019-forordningens artikel 3, nr. 7, som ”enhver transaktion vedrørende regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer, for hvilken der under hensyntagen til alle relevante faktorer er rimelig grund til at formode, at det pågældende stof eller den pågældende blanding er bestemt til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer”.

Efter 2019-forordningens artikel 10 skal medlemsstaterne sikre uddannelse og regelmæssige oplysningskampagner til retshåndhævende myndigheder, førsteresponsenheder og toldmyndigheder til genkendelse af regulerede udgangsstoffer mv. og skal mindst én gang årligt gennemføre oplysningstiltag. Medlemsstaterne skal også sikre regelmæssige udvekslinger mellem relevante aktører. Erhvervsdrivende skal også oplyse deres ansatte om, hvordan udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige efter forordningen.

Det følger af 2019-forordningens artikel 11, stk. 1, at medlemsstaterne skal udpege kompetente nationale inspektionsmyndigheder, der sikrer, at forordningens artikel 5-9 anvendes korrekt. Det drejer sig om reglerne om tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og anvendelse, licenser, underretning af leverandørkæden, kontrol ved salg og indberetning af mistænkelige transaktioner mv. De nationale inspektionsmyndigheder skal i medfør af forordningens artikel 11, stk. 2, have de nødvendige ressourcer og undersøgelsesbeføjelser for at kunne forvalte opgaverne efter forordningen.

Medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner for overtrædelse af 2019-forordningen og træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, jf. forordningens artikel 13.

Hvis en medlemsstat har rimelig grund til at antage, at et specifikt stof, der ikke er opført i 2019-forordningens bilag I eller II, kan anvendes til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer, kan medlemsstaten efter artikel 14, stk. 1, begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførslen, besiddelsen og anvendelsen heraf, eller af enhver blanding eller ethvert stof, hvori det er indeholdt, eller fastsætte, at det pågældende stof er omfattet af indberetningsforpligtelserne i artikel 9.

Endvidere kan en medlemsstat, der har rimelig grund til at antage, at et specifikt stof, der er opført i forordningens bilag I, kan anvendes til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer ved en koncentration, der er lig med eller lavere end den grænseværdi, der er fastsat i bilaget, yderligere begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførslen, besiddelsen og anvendelsen af det pågældende stof ved at fastsætte en lavere grænseværdi, jf. artikel 14, stk. 2.

Endelig kan en medlemsstat, der har rimelig grund hertil, begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførslen, besiddelsen og anvendelsen af et stof opført i forordningens bilag II ved at fastsætte en lavere grænseværdi, jf. artikel 14, stk. 3.

En medlemsstat skal omgående underrette Kommissionen og andre medlemsstater om begrænsninger og forbud i henhold til artikel 14, stk. 1-3, og skal oplyse erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser herom. Kommissionen undersøger da, om bilagene skal ændres. Kommissionen kan også afgøre, at en af medlemsstaten truffet foranstaltning er uberettiget og skal tilbagekaldes eller ændres. Foranstaltninger, som medlemsstaterne har underrettet Kommissionen om før den 1. februar 2021, berøres dog ikke heraf, jf. artikel 14, stk. 4-8.

Efter 2019-forordningens artikel 19, skal medlemsstaterne årligt forelægge oplysninger for Kommissionen om bl.a. antallet af indberettede mistænkelige transaktioner mv., antallet af licensansøgninger, oplysningstiltag og gennemførte inspektioner.

2019-forordningen finder anvendelse fra den 1. februar 2021. Licenser, der er gyldigt udstedt i henhold til 2013-for-

ordningen, er gyldige enten indtil den gyldighedsdato, der oprindeligt blev angivet på disse, eller indtil 2. februar 2022, alt efter hvilken dato, der kommer først. Ansøgninger om fornyelse af disse licenser indgivet den 1. februar 2021 eller herefter behandles efter denne forordning. Almindelige borgers besiddelse, indførsel og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, der er lovligt erhvervet før 1. februar 2021, er tilladt indtil 2. februar 2022, uanset forbuddet i forordningens artikel 5, stk. 1. Der henvises til 2019-forordningens artikel 23.

3.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Som det fremgår af pkt. 2, erstatter 2019-forordningen den tidligere 2013-forordning om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer og vil finde anvendelse fra den 1. februar 2021.

Forordninger gælder ifølge EUF-Traktatens artikel 288 umiddelbart i medlemsstaterne og må som udgangspunkt ikke gennemføres i national ret. Den foreliggende 2019-forordning giver – ligesom 2013-forordningen – imidlertid medlemsstaterne visse muligheder for at fastsætte nationale regler, som supplerer forordningens regler, jf. nedenfor.

2019-forordningen vil medføre behov for tilpasninger af våbenloven, således at der i loven henvises til 2019-forordningens bestemmelser frem for 2013-forordningens bestemmelser. Der skal endvidere fastsættes supplerende bestemmelser i våbenloven om udpegning af en national inspektionsmyndighed og undersøgelsesbeføjelser til myndigheden samt justering af våbenlovens sanktionsbestemmelser i tilfælde af overtrædelse af nye bestemmelser i 2019-forordningen.

Justitsministeriet finder, at Sikkerhedsstyrelsen bør udpeges til national inspektionsmyndighed i medfør af 2019-forordningens artikel 11, stk. 1, til inspektion og kontrol af, at artikel 5-9 anvendes korrekt. Sikkerhedsstyrelsen bør både være inspektionsmyndighed for så vidt angår de udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der fremgår af 2019-forordningens bilag I og II samt for så vidt angår de udgangsstoffer, der er oplyst i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 med senere ændringer.

Samtidig finder Justitsministeriet, at Sikkerhedsstyrelsen ikke bør være national inspektionsmyndighed for så vidt angår 2019-forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3, men at Rigspolitiet bør udpeges til national inspektionsmyndighed i relation til disse bestemmelser, som vedrører politiets (Politiets Administrative Center) udstedelse af licenser og landets politikredses opgave som nationalt kontaktpunkt for modtagelse af indberetninger vedrørende mistænkelige transaktioner, væsentlige bortkomster og tyverier. Da det er forudsat, at Rigspolitiet i kraft af opgaven som national inspektionsmyndighed i forhold til de opgaver, der følger af forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3, ikke skal inspicere eller kontrollere erhvervsdrivende, onlinemarkedspladser eller almindelige borgere, men alene myndigheder i politiet, der udsteder licenser og varetager opgaven som na-

tionale kontaktpunkter, fastsættes der ikke regler om særlige undersøgelsesbeføjelser. Rigspolitiet bør kunne bemyndige en anden myndighed som national inspektionsmyndighed for opgaverne i medfør af artikel 6 og artikel 9, stk. 3, for at tage højde for en mulig omorganisering af politiet, herunder af Rigspolitiet.

Justitsministeriet finder endvidere, at det bør lovreguleres, at politiet er kompetent myndighed efter 2019-forordningens artikel 6 vedrørende udstedelse af licenser, og at politiet – i form af landets politikredse – er nationalt kontaktpunkt efter 2019-forordningens artikel 9, stk. 3. Dette har tidligere været reguleret i bekendtgørelsesform.

Justitsministeriet finder endvidere, at Sikkerhedsstyrelsen i sin kapacitet som national inspektionsmyndighed og som forudsat i 2019-forordningens artikel 11, stk. 2, skal have relevante undersøgelsesbeføjelser, herunder at Sikkerhedsstyrelsen skal kunne foretage en proaktiv kontrol. Sikkerhedsstyrelsen bør få adgang til at foretage kontrolbesøg hos virksomheder med aktiviteter, der er omfattet af reglerne, og skal kunne kræve alle oplysninger, samt kunne registrere oplysninger, der er nødvendige for styrelsens kontrol- og tilsynsopgaver. Bestemmelserne bør strafsanktioneres, således at undladelse af at give Sikkerhedsstyrelsen adgang til forretningslokaler eller transportmidler straffes. Tilsvarende gælder undladelse af at give oplysninger eller yde fornøden bistand samt omgåelse eller unddragelse af kontrol. Justitsministeriet finder, at strafferammen i våbenlovens § 10, stk. 3, hvorefter straffen for overtrædelse er bøde, er passende og bør justeres i overensstemmelse hermed.

Justitsministeriet finder ligeledes, at justitsministeren efter forhandling med erhvervsministeren skal kunne fastsætte yderligere regler om Sikkerhedsstyrelsens undersøgelsesbeføjelser, herunder om brug af skjult identitet, udstedelse af påbud om bl.a. at standse ulovligt salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om politiets bistand til gennemførelse af kontrolbesøg og om Sikkerhedsstyrelsens indberetning til Kommissionen om antallet af licensansøgninger mv. Justitsministeriet finder, at bemyndigelsesbestemmelsen bør udnyttes, og at der bør udarbejdes en bekendtgørelse med de relevante regler. De ovenfor anførte forslag udgør alene eksempler og er ikke udtryk for en udtømmende opstilling.

2019-forordningens artikel 5, stk. 3, hjemler adgangen for medlemsstaterne til at opretholde en licensordning. Justitsministeriet finder, at den nugældende licensordning bør videreføres. Licensordningen gælder i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i våbenlovens § 4 d, stk. 1, og er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer som ændret ved bekendtgørelse nr. 1067 af 30. september 2014 og bekendtgørelse nr. 1102 af 30. august 2018. Der bør som følge af ændringen i 2019-forordningens bilag I og II ske ændringer i bekendtgørelsen, ligesom der bør tilføjes to yderligere stoffer hertil. Der henvises til pkt. 3.3.3 nedenfor.

2019-forordningen viderefører 2013-forordningens regler

om, at medlemsstaterne skal fastsætte nærmere regler om sanktioner for overtrædelse af forordningen, jf. 2019-forordningens artikel 13. Justitsministeriet finder, at de nugældende sanktionsregler i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, har en passende strafferamme og bør videreføres.

Overtrædelser af 2019-forordningens forbud mod tilgængeliggørelse for eller indførelse, besiddelse og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger bør som udgangspunkt fortsat straffes med bøde men med mulighed for fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt. Samme strafferamme bør også fortsat gælde for almindelige borgeres pligt til ved politiet at indhente og på anmodning kunne forelægge en licens under licensordningen. Strafferammen bør også fortsat gælde for erhvervsdrivendes overtrædelser af reglerne om at føre kontrol med, at almindelige borgere, der erhverver udgangsstoffer underlagt begrænsninger, har et legitimationsbevis og en licens. Der henvises til forordningens artikel 5, stk. 1, og artikel 5, stk. 3, 2. pkt.

Som noget nyt bør strafferammen i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., også gælde i tilfælde af, at en erhvervsdrivende ikke overholder reglerne i forordningens artikel 8, stk. 2, om krav om at anmode potentielle kunder om relevante oplysninger ved kontrollen af, om de er professionelle brugere eller erhvervsdrivende.

Overtrædelse af en række af forordningens øvrige regler bør derimod efter Justitsministeriets opfattelse alene kunne straffes med bøde. Dette gælder både en række af de videreførte regler og enkelte nye regler. Det foreslås, at våbenlovens § 10, stk. 3, justeres i overensstemmelse hermed.

Det drejer sig bl.a. om sanktionering af erhvervsdrivendes manglende underretning af leverandørkæden om, at almindelige borgeres erhvervelse mv. af et pågældende udgangsstof er underlagt begrænsninger, jf. artikel 7. Reglen erstatter 2013-forordningens artikel 5 om mærkning af emballage med en mere generel og udvidet bestemmelse om underretning.

Det drejer sig endvidere om erhvervsdrivendes overtrædelse af krav til indberetning af transaktioner eller forsøg herpå, hvor den erhvervsdrivende betvivler, at den almindelige borgers påtænkte anvendelse af udgangsstoffet er lovlig mv., jf. artikel 8, stk. 3, og krav til indberetning af mistænkelige transaktioner, jf. artikel 9, stk. 1 og 4. Bestemmelserne i artikel 9, stk. 1 og 4, omfatter som noget nyt også krav til onlinemarkedspladsers indberetning.

Endvidere bør overtrædelse af kravet om erhvervsdrivendes og professionelle brugeres – og som noget nyt almindelige borgeres – indberetning af væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier i 2019-forordningens artikel 9, stk. 5 og 6, sanktioneres med bøde. Indberetning skal ske inden for 24 timer efter afsløringen.

Justitsministeriet finder det også hensigtsmæssigt, at over-

trædelse af den nye bestemmelse i forordningens artikel 9, stk. 2 – hvorefter erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser skal indføre passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige – sanktioneres med bøde.

Endelig bør overtrædelser af forordningens artikel 8, stk. 4 og 5, der indeholder krav til erhvervsdrivendes opbevaring af oplysninger i 18 måneder og onlinemarkedspladsers foranstaltninger til at sikre, at dens brugere overholder kontrolforpligtelserne i artikel 8, efter Justitsministeriets opfattelse også sanktioneres med bøde.

Derudover bør bestemmelsen i § 10, stk. 3, også omfatte sanktionsbestemmelser for overtrædelse af de foreslåede bestemmelser i våbenlovens § 1 b, stk. 1-3, som anført ovenfor.

Henset til stoffernes karakter, herunder at de ikke i sig selv er eksplosive, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke behov for at kunne straffe overtrædelser af 2019-forordningen efter straffelovens § 192 a. Det bemærkes i den forbindelse, at hvis stofferne anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer uden tilladelse hertil, så er der tillige tale om en overtrædelse af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 6, som under særligt skærpende omstændigheder kan straffes efter straffelovens § 192 a.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Med henblik på gennemførelse af 2019-forordningens artikel 11, stk. 1, foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen udpeges som national inspektionsmyndighed. Styrelsen skal i medfør af 2019-forordningens artikel 11, stk. 1, sikre korrekt anvendelse af forordningens artikel 5-9, herunder om tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, underretning af leverandørkæden, kontrol ved salg og indberetning af mistænkelige transaktioner mv. Sikkerhedsstyrelsen bør både være inspektionsmyndighed for så vidt angår de udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der fremgår af 2019-forordningens bilag I og II samt for så vidt angår de udgangsstoffer, der er oplyst i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 med senere ændringer. Sikkerhedsstyrelsen varetager i dag lignende kontrolopgaver på en række forskellige områder, herunder på fyrværkeriområdet, og varetager allerede i dag opgaven som markedsovervågningsmyndighed for eksplosivstoffer til civil brug i henhold til direktiv 2014/28/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse på markedet af og kontrol med eksplosivstoffer til civil brug. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 1, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Dog foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen ikke bliver national inspektionsmyndighed for så vidt angår 2019-forordningens artikel 6 om licenser. For en nærmere beskrivelse af licensordningen henvises der til lovforslagets pkt. 3.3.1.2. Det foreslås ligeledes, at Sikkerhedsstyrelsen

ikke bliver national inspektionsmyndighed for så vidt angår forordningens artikel 9, stk. 3, om nationale kontaktpunkter.

Med forslaget til våbenlovens § 1, stk. 9, lægges der op til, at Rigspolitiet, eller den Rigspolitiet bemyndiger hertil, bliver national inspektionsmyndighed i relation til disse bestemmelser og skal inspicere og kontrollere, at politiet som henholdsvis kompetent myndighed i relation til licensudstedelse, og nationalt kontaktpunkt i forhold til indberetning af mistænkelige transaktioner mv. overholder forordningen på disse punkter.

Med forslaget til våbenlovens § 1, stk. 10, lægges der op til, at politiet bliver kompetent myndighed i relation til licenser efter 2019-forordningens artikel 6 og nationalt kontaktpunkt i forhold til indberetninger i medfør af 2019-forordningens artikel 9, stk. 3. Det bemærkes, at dette stemmer overens med retstilstanden i dag, hvor politiet i medfør af bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer med senere ændringer har ansvaret for disse opgaver, jf. bekendtgørelsens § 2 og § 4, stk. 2.

Sikkerhedsstyrelsen skal i medfør af 2019-forordningens artikel 11, stk. 2, have relevante undersøgelsesbeføjelser. Justitsministeriet foreslår en ny bestemmelse i våbenlovens § 1 b, stk. 1, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse kan få adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler til brug for styrelsens udførelse af sine opgaver som national inspektionsmyndighed i henhold til den foreslåede bestemmelse i våbenlovens § 1, stk. 8. Det foreslås endvidere i § 1 b, stk. 2, at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige, herunder handelsdokumenter, kunderegistre, varefortegnelser m.v. og registrere oplysninger, som er indsamlet, til brug for styrelsens varetagelse af sin opgave som national inspektionsmyndighed. Endvidere foreslås med § 1 b, stk. 3, at fysiske og juridiske personer, der er omfattet af Sikkerhedsstyrelsens inspektioner, skal yde Sikkerhedsstyrelsen den fornødne bistand til inspektionsopgavernes effektive gennemførelse.

Herudover foreslås det, at der indføres en bemyndigelsesbestemmelse i § 1 b, stk. 4, så justitsministeren efter forhandling med erhvervsministeren kan fastsætte yderligere regler om Sikkerhedsstyrelsens undersøgelsesbeføjelser, herunder om brug af skjult identitet, udstedelse af påbud om bl.a. at standse ulovligt salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om politiets bistand til gennemførelse af kontrolbesøg og om Sikkerhedsstyrelsens indberetning til Kommissionen om antallet af licensansøgninger mv.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at den nugældende bemyndigelsesbestemmelse i våbenlovens § 4 d, stk. 1, om adgang til administrativt at fastsætte regler om en licensordning videreføres, og at henvisningen til reglerne herom i 2013-forordningens artikel 4, stk. 2, ændres til en henvisning til 2019-forordningens artikel 5, stk. 3. Ved at bevare de administrative regler på området kan procedurerne ændres hurtigt og smidigt, hvis f.eks. sikkerhedsmæssige

hensyn måtte tilsige dette. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 4 d, stk. 1. Der lægges ligeledes op til, at henvisningen i § 2, stk. 2, i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer til 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, ændres til artikel 5, stk. 1, i 2019-forordningen.

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelserne i 2019-forordningens artikel 14 bør udnyttes til fortsat at begrænse adgangen til de udgangsstoffer til eksplosivstoffer, som på nuværende tidspunkt reguleres af bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Også for så vidt angår bemyndigelsesbestemmelsen i våbenlovens § 4 d, stk. 2, 1. pkt., finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt, at den videreføres, så de administrative reglers produktmæssige anvendelsesområde kan ændres hurtigt og smidigt, hvis der viser sig behov herfor. I forlængelse heraf foreslås en ændring af listen i bekendtgørelsen. Der er et enkelt sammenfald mellem stofferne i bekendtgørelsen og i 2019-forordningens bilag I, idet svovlsyre nu fremgår af begge regelsæt. Forordningen er her mere vidtgående end bekendtgørelsen, idet grænseværdien for koncentrationen efter forordningen er 15 pct. vægtprocent (40 pct. vægtprocent med licens), mens grænseværdien efter bekendtgørelsen er 50 pct. vægtprocent. Angivelsen af svovlsyre på listen i bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 1, bør på denne baggrund udgå. Dertil vurderes to yderligere stoffer og produkter at skulle tilføjes til listen. Det drejer sig om salte af nitrat (NO₃-) og kemiske produkter med mere end 90 vægtprocent nitrat og urea-hydrogenperoxid med mere end 90 vægtprocent urea-hydrogenperoxid. Det begrundes med, at kaliumnitrat allerede er listet i bilag II i 2019-forordningen. Det kan anvendes til fremstilling af sortkrudt, og kaliumnitrat ses anvendt ved fremstilling af ulovlige pyrotekniske satser eller fremstilling af eksplosivstoffer. Ydermere kan kaliumnitrat bruges til syntese af salpetersyre, som reguleret i bilag I i 2019-forordningen. Urea-hydrogenperoxid kan anvendes som eksplosivstof, uden at det skal modificeres. Der ses ikke at være et legitimt formål med at gøre stoffet tilgængeligt for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere i en koncentration på 90 vægtprocent eller derover.

Justitsministeren foreslås samtidig – i overensstemmelse med de gældende regler i våbenlovens § 4 d, stk. 2, 2. pkt., og 2019-forordningen – fortsat at være bemyndiget til at fastsætte regler om, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af forordningens to bilag, omfattes af bestemmelserne om indberetning af mistænkelige transaktioner mv. Justitsministeriet agter fortsat at udnytte denne bemyndigelse således, at også de yderligere stoffer, som i Danmark vil være underlagt regler om begrænset adgang, jf. ovenfor, bliver omfattet af bestemmelserne om indberetning. Henvisningerne i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer opdateres i overensstemmelse med 2019-forordningens regler.

Som nationalt kontaktpunkt til indberetning af sådanne mistænkelige transaktioner mv. udpeges landets politikredse. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 1, stk. 10.

Justitsministeriet finder, at den gældende bemyndigelsesbestemmelse i våbenlovens § 4 d, stk. 3 – der videreførte de allerede eksisterende regler på området om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer – bør videreføres. Det er hensigten, at § 5 i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der indebærer en udmøntning af bemyndigelsen, vil blive ændret, så der henvises til 2019-forordningen frem for 2013-forordningen.

Justitsministeriet forudsætter, at opgaven med at organisere uddannelse, oplysningskampagner, oplysningstiltag og udvekslinger bør koordineres af Sikkerhedsstyrelsen, jf. 2019-forordningens artikel 10.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at sanktionsbestemmelserne i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., og § 10, stk. 3, ændres, således at der for så vidt angår § 10, stk. 1, 1. pkt., ikke længere henvises til bestemmelserne i 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, 6 og 7, men at der i stedet henvises til 2019-forordningens artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 11.

For så vidt angår våbenlovens § 10, stk. 3, foreslås det, at bestemmelsen justeres, så der ikke længere henvises til reglerne i 2013-forordningens artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, men at der i stedet henvises til 2019-forordningens artikel 7, artikel 8, stk. 3-5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6.

Dertil finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt, at overtrædelse af de foreslåede § 1 b, stk. 1-3, sanktioneres i våbenlovens § 10, stk. 3, således, at fysiske og juridiske personer, der er omfattet af Sikkerhedsstyrelsens inspektioner, kan idømmes en bøde, hvis de undlader at give Sikkerhedsstyrelsen adgang til lokaler og transportmidler, omgår eller unddrager sig kontrol, ikke giver oplysninger eller giver urigtige oplysninger, eller ikke yder den fornødne bistand til inspektionsopgavernes effektive gennemførelse. Tilsvarende foreslås det sanktioneret med bøde efter § 10, stk. 3, hvis man omgår eller unddrager sig inspektionsmyndighedens kontrol eller forsøger dette.

4. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Den foreslåede bestemmelse i våbenlovens § 1 b, stk. 2, omfatter bl.a. en adgang for Sikkerhedsstyrelsen til at kræve oplysninger, som skønnes nødvendige, og til at registrere disse oplysninger.

Behandling af personoplysninger i Sikkerhedsstyrelsen er omfattet af databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i

forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Sikkerhedsstyrelsens behandling af personoplysninger modtaget i forbindelse med behandling af sager som følge af styrelsens forpligtelser som national inspektionsmyndighed skal ske i overensstemmelse med de ovennævnte databeskyttelsesretlige regler.

De oplysninger, Sikkerhedsstyrelsen vil behandle i forbindelse med undersøgelser som foreslået i § 1 b, stk. 2, er personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. I praksis er der tale om bl.a. navne og kontaktoplysninger samt oplysninger om økonomiske forhold.

I databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastsættes de generelle betingelser for, hvornår behandling af disse almindelige oplysninger må finde sted. Det følger således heraf, at behandling kun er lovlig, hvis mindst en af betingelserne i artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er der mulighed for at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med bl.a. artikel 6, stk. 1, litra e, om behandling af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlige myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Med den foreslåede bestemmelse i våbenlovens § 1 b, stk. 2, indføres der en national særregel for behandling af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Det vurderes, at der er mulighed for at indføre den foreslåede bestemmelse i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og dennes rammer for særregler om behandling af personoplysninger. Vurderingen har taget udgangspunkt i de kriterier, som fremgår af betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning i forhold til indførelse af nye nationale særregler for behandling af ikkefølsomme personoplysninger, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 168 ff.

I den forbindelse bemærkes det, at den foreslåede bestemmelse og behandlingen af personoplysninger i medfør heraf vurderes at have hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, da behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Det bemærkes i øvrigt, at det følger af databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, at der for den offentlige forvaltning kan behandles oplysninger om strafbare forhold, hvis behandlingen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens opgaver.

Foruden ovenstående skal personoplysningerne behandles inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5. Det indebærer bl.a., at der ikke må indsamles flere personoplysninger end nødvendigt til brug for sagsbehandlingen.

Sikkerhedsstyrelsen vil endvidere være opmærksom på overholdelsen af databeskyttelsesforordningens kapitel III om den registreredes rettigheder, herunder artikel 13-14 om oplysningspligt.

Det bemærkes endeligt, at det med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i våbenlovens § 1 b, stk. 4, forudsættes, at der kan fastsættes bestemmelser, som indebærer en behandling af personoplysninger. Såfremt der fastsættes sådanne bestemmelser, skal dette ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Datatilsynet skal i relevant omfang høres, jf. databeskyttelseslovens § 28.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets del vedrørende udpegningen af Sikkerhedsstyrelsen som national inspektionsmyndighed efter 2019-forordningens artikel 11 vurderes at indebære begrænsede økonomiske konsekvenser for Sikkerhedsstyrelsen.

Implementeringen af den nye tilladelsesordning til at erhverve, besidde og bære peberspray for særligt udsatte personer med behov for beskyttelse vil kræve justeringer af politiets nuværende ansøgningsblank. Lovforslaget øvrige dele medfører ikke implementeringskonsekvenser for det offentlige af betydning.

Princippet for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for nærværende lovforslag.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslagets del vedrørende justering af reglerne om erhvervelse og besiddelse af peberspray vil i et mindre omfang kunne have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da en justering af pebersprayordningen har betydning for salget af peberspray hos danske våbenhandlere, da peberspray ikke længere kan erhverves frit.

Lovforslagets del vedrørende udenlandske civile statsmyndigheds adgang til at bære, ind- og udføre tjenestevåben har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslagets del vedrørende udgangsstoffer til eksplosiv-

stoffer – herunder bestemmelser i den bagvedliggende 2019-forordning – indebærer visse administrative konsekvenser for erhvervsdrivende.

Det drejer sig om følgende regler i 2019-forordningen:

Artikel 7 indebærer, at erhvervsdrivende fremover skal underrette leverandørkæden og sine ansatte om en række forhold i forbindelse med de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Bestemmelsen vurderes at ville have mindre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Artikel 8, stk. 4, indebærer, at erhvervsdrivende skal opbevare en række oplysninger om hhv. mængden af udgangsstoffer, som en kundes licens giver tilladelse til, legitimationsbevis, kundens erhverv, forretningens navn og adresse, momsregistreringsnummer samt kundens planer for brug af stoffet. Oplysningerne skal opbevares i 18 måneder. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt nærmere at vurdere de administrative konsekvenser herved.

Artikel 8, stk. 5, indebærer, at onlinemarkedspladser fremover skal træffe foranstaltninger, der bidrager til at sikre, at onlinemarkedspladsens brugere overholder deres forpligtelser ved salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger gennem dens tjenester. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt nærmere at vurdere de administrative konsekvenser herved.

Artikel 9, stk. 2, indebærer, at erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser fremover skal indføre passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt nærmere at vurdere de administrative konsekvenser herved.

Princippet for agil erhvervsrettet regulering ses ikke at være relevante i relation til de i lovforslaget foreslåede bestemmelser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne, da ansøgning og processen for at få meddelt tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray for udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse vil være uændret.

8. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- og miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget tilpasser dansk ret til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. oktober 2020 til den 18. november 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Akzo Nobel, Aldi Holding ApS, Altox, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Batteriforeningen, Beredskabsstyrelsen, Brancheforeningen for Lim og Fugemasser (Building Supply DK), Brancheforeningen for sæbe, parfume og tekniske/kemiske artikler (SPT), Bureau Veritas HSE Danmark, Consumer Electronics Danmark, Coop Danmark, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danish Agro, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Motor Union, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Våbenhandlerforening, Danner, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Automobil Sports Union, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Kompetencecenter for Affald og Ressourcer, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Kvindesamfund, Dansk Skytte Union, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalking Center, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Malermestre, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Danske Speditører, Danske Våbenhandlere, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Forsknings-

center for Arbejdsmiljø, DGI Skydning, DHI, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund (3F), Forbrugerrådet Tænk, Team Effektiv Regulering, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH), Fortum, Friluftsrådet, Fyrværkeribrancheforeningen, Fængselsforbundet, Gadejuristen, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, Industriens Fond, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, Jagttegnslærerforeningen i Danmark, Joan-Søstrene, Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Kongelig Dansk Aeroklub, Kriminalforsorgsforeningen, Kvinderådet, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen for Voldsramte Kvinder, Landsforeningen KRIM, Legetøjsfabrikanterne i Danmark, Lægemiddelindustrien (Lif), Matas A/S, Miljøstyrelsen, Modelflyvning Danmark, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningerne i Danmark, Politidirektørforeningen, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Politiforbundet, Procesindustrien Brancheforening, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Salling Group, Samtlige byretter, SAVN, Scandinavian Toy Institute, Skatteministeriet, Sundhedsstyrelsen, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Tandlægeforeningen, Varefakta, Vestre Landsret, Våbenhistorisk Selskab, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Juridisk Institut og Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen af betydning	Ingen

Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget tilpasser dansk ret til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Våbenloven indeholder ikke i dag regler om, at en national inspektionsmyndighed skal inspicere eller kontrollere overholdelse af relevante EU-retlige regler eller overholdelse af § 1, stk. 1, bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer med senere ændringer.

Det fremgår af 2019-forordningens artikel 11, stk. 1, at der skal udpeges kompetente myndigheder til inspektion og kontrol af, at artikel 5-9 anvendes korrekt ("nationale inspektionsmyndigheder").

Med den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 8, foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen er national inspektionsmyndighed som nævnt i artikel 11, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer.

Det betyder, at Sikkerhedsstyrelsen vil skulle sikre korrekt anvendelse af 2019-forordningens artikel 5-9. Sikkerhedsstyrelsen bør både være inspektionsmyndighed for så vidt angår de udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der fremgår af 2019-forordningens bilag I og II samt for så vidt angår de udgangsstoffer, der er opført i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 med senere ændringer.

Sikkerhedsstyrelsen er dog ikke national inspektionsmyndighed i forhold til 2019-forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3. Denne opgave varetages af Rigspolitiet eller den, Rigspolitiet bemyndiger hertil, jf. forslaget til § 1, stk. 9. Der henvises til bemærkningerne hertil.

I rollen som national inspektionsmyndighed skal Sikkerhedsstyrelsen bl.a. inspicere og kontrollere:

- om udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt be-

- grænsninger gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere (artikel 5),
- om erhvervsdrivende oplyser den næste erhvervsdrivende i leverandørkæden om, at det produkt, de sælger, er omfattet af forordningen (artikel 7, stk. 1),
- om de ansatte hos en erhvervsdrivende, som sælger regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer, er klar over, hvilke produkter der indeholder udgangsstoffer til eksplosivstoffer, og om de ansatte er bekendt med, hvilke forpligtelser der følger af forordningen (artikel 7, stk. 2),
- om en onlinemarkedsplads har truffet foranstaltninger til at sikre, at dens brugere underrettes om, hvilke forpligtelser de har i henhold til forordningen, når de gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige gennem dens tjenester (artikel 7, stk. 3),
- om de erhvervsdrivende overholder deres forpligtelse til at foretage kontrol ved salg, blandt andet forpligtelsen til at registrere transaktioner og opbevare dataene i 18 måneder regnet fra transaktionsdatoen (artikel 8),
- om en onlinemarkedsplads har truffet foranstaltninger, der bidrager til at sikre, at dens brugere overholder de forpligtelser, de har i henhold til artikel 8, når de gør udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger tilgængelige gennem dens tjenester (artikel 8, stk. 5),
- om erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser har indført procedurer til at opdage mistænkelige transaktioner (artikel 9, stk. 2),
- om erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser indberetter mistænkelige transaktioner inden for 24 timer efter opdagelsen (artikel 9, stk. 4),
- om erhvervsdrivende og professionelle brugere indberetter væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier af regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer inden for 24 timer efter opdagelsen (artikel 9, stk. 5), og
- om almindelige borgere, der har erhvervet udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, indberetter væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier heraf inden for 24 timer efter opdagelsen (artikel 9, stk. 6).

Ovenstående inspektion og kontrol omfatter også de stoffer og produkter, der er opført i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer med senere ændringer.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i våbenlovens § 4 d, stk. 1, er der i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer fastsat nærmere regler om en licensordning som hjemlet i 2013-forordningens artikel 4, stk. 2. Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, at politiet er ansvarlig for at meddele licens i form af dispensation fra forbuddet mod, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer oplistet i 2013-forordningens bilag I og bekendtgørelsens § 1, stk. 1, gøres tilgængelige for eller indføres, erhverves, besiddes eller anvendes af almindelige borgere.

I medfør af 2019-forordningens artikel 5, stk. 3, kan en medlemsstat vælge at opretholde en licensordning, der muliggør, at visse udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere i koncentrationer, der ikke er højere end de tilhørende grænseværdier i kolonne 3 i tabellen i 2019-forordningens bilag I. Under en sådan licensordning skal en almindelig borger indhente og forelægge en licens efter anmodning. Licensen udstedes af en kompetent myndighed i den medlemsstat, hvor udgangsstoffet til eksplosivstoffet underlagt begrænsninger forventes erhvervet, indført, besiddet eller anvendt. En medlemsstat, der udsteder licenser, skal fastsætte nærmere regler herfor. Når myndigheden vurderer, om der skal udstedes en licens, tages der hensyn til alle relevante omstændigheder, navnlig om der er et påviseligt behov for stoffet, og om den påtænkte anvendelse er lovlig, jf. artikel 6, stk. 1, litra a-d. Medlemsstaterne kan endvidere fastsætte regler om licensens gyldighed, gebyrbetaling, suspension og tilbagekaldelse mv., ligesom medlemsstaterne skal sikre klageadgang. Licenser udstedt af en medlemsstats kompetente myndigheder kan anerkendes i andre medlemsstater, jf. 2019-forordningens artikel 6.

Det fremgår af § 4, stk. 2, i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer, at det stedlige politi er udpeget til nationalt kontaktpunkt i overensstemmelse med 2013-forordningens artikel 9, stk. 2. Mistænkelige transaktioner med stofferne og produkterne i bekendtgørelsens § 1, stk. 1, og forordningens bilag I og II samt væsentlig bortkomst og tyveri heraf skal således indberettes til det stedlige politi.

Med 2019-forordningens artikel 9, stk. 3, videreføres retstilstanden, således at hver medlemsstat skal oprette et eller flere nationale kontaktpunkter til indberetning af mistænkelige transaktioner samt væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. Som noget nyt fremgår det af artikel 9, stk. 3, at de nationale kontaktpunkter skal være tilgængelige 24 timer i døgnet alle ugens syv dage.

Med forslagets § 1, stk. 9, lægges der op til, at Rigspolitiet, eller den Rigspolitiet bemyndiger hertil, bliver national inspektionsmyndighed i medfør af artikel 11, stk. 1, i 2019-forordningen for så vidt angår forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3.

I medfør af den foreslåede bestemmelse vil Rigspolitiet således for det første skulle inspicere og føre kontrol med, at

politiet som kompetent myndighed overholder licensreglerne i 2019-forordningens artikel 6. Rigspolitiet er udpeget, idet Rigspolitiet allerede i dag fører administrativt tilsyn med politiets (Politets Administrative Center) afgørelser om licenser, herunder er klageinstans for de enkelte afgørelser om udstedelse af licens.

For det andet skal Rigspolitiet inspicere og føre kontrol med politiets udførelse af opgaven som nationalt kontaktpunkt efter forordningens artikel 9, stk. 3. Da det er forudsat, at Rigspolitiet i kraft af opgaven som national inspektionsmyndighed i forhold til de opgaver, der følger af forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3, ikke skal inspicere eller kontrollere erhvervsdrivende, onlinemarkedspladser eller almindelige borgere, men alene myndigheder i politiet, der udsteder licenser og varetager opgaven som nationale kontaktpunkter, fastsættes der ikke regler om særlige undersøgelsesbeføjelser.

Der fastsættes endvidere hjemmel til, at Rigspolitiet kan bemyndige en anden myndighed som national inspektionsmyndighed for opgaverne i medfør af artikel 6 og artikel 9, stk. 3, for at tage højde for en mulig omorganisering af politiet, herunder af Rigspolitiet.

Med forslaget til § 1, stk. 10, lægges der op til, at det lovreguleres, at politiet er kompetent myndighed i henhold til 2019-forordningens artikel 6 og nationalt kontaktpunkt i henhold til artikel 9, stk. 3.

Der lægges med bestemmelsen ikke op til en ændring af retstilstanden. Politiet har hidtil været kompetent myndighed i forhold til licensudstedelse som anført i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til våbenlovens § 1, stk. 9.

Derudover har politiet – i form af landets politikredse – også hidtil været nationalt kontaktpunkt som anført i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Bestemmelsen kodificerer alene retstilstanden. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til våbenlovens § 1, stk. 9. Der lægges i den forbindelse op til, at bekendtgørelsen justeres, således at henvisningen til det stedlige politi ændres til en henvisning til landets politikredse.

Til nr. 2

Våbenloven indeholder som nævnt oven for ikke i dag regler om en national inspektionsmyndighed og som følge heraf heller ikke regler om undersøgelsesbeføjelser til denne.

Det fremgår af 2019-forordningens artikel 11, stk. 2, at nationale inspektionsmyndigheder bl.a. skal have de undersøgelsesbeføjelser, som er nødvendige for at sikre behørig forvaltning af deres opgaver i henhold til 2019-forordningen.

Det fremgår endvidere af 2019-forordningens artikel 19, at medlemsstaterne én gang årligt skal forelægge oplysninger til Kommissionen om antallet af indberettede mistæn-

kelige transaktioner, væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier, antallet af licensansøgninger modtaget i medfør af enhver licensordning, som medlemsstaten har opretholdt eller indført i henhold til artikel 5, stk. 3, samt antallet af udstedte licenser og de almindeligste grunde til at afvise at udstede licenser. Derudover skal der gives oplysninger om oplysningstiltag som omhandlet i artikel 10, stk. 2, om gennemførte inspektioner som omhandlet i artikel 11, herunder antallet af inspektioner og erhvervsdrivende, der er omfattet. Ved fremsendelse af de nævnte oplysninger til Kommissionen, skal medlemsstaterne sondre mellem indberetninger, tiltag og inspektioner, der vedrører henholdsvis onlineaktiviteter og offlineaktiviteter.

Det foreslås, at der indsættes en hjemmel i § 1 b i våbenloven, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen får de relevante undersøgelsesbeføjelser, samt at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse til administrativt at fastsætte yderligere undersøgelsesbeføjelser.

Med den foreslåede bestemmelse i § 1 b, stk. 1, lægges der op til, at Sikkerhedsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse kan få adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler til brug for styrelsens udførelse af sine opgaver som national inspektionsmyndighed i henhold til den foreslåede bestemmelse i våbenlovens § 1, stk. 8.

Inspektionsopgaven vurderes at kunne holdes inden for Sikkerhedsstyrelsens nuværende indsats og organisering i relation til markedsovervågning, og der vil med fordel kunne anvendes nye teknologier, herunder kunstig intelligens, i takt med at eksisterende og nye redskaber udvikles.

Inspektionsindsatsen vil sigte mod at dække et bredt udsnit af markedet, så indsatsen på længere sigt kan målrettes områder eller brancher, hvor risikoen vurderes at være højst. Lovforslaget er udtryk for en forventning om, at størstedelen af virksomhederne overholder reglerne, mens andre virksomheder vil have behov for hjælp og vejledning om reglerne.

Tilsynet vil i relevant omfang blive søgt koordineret med andre dele af Sikkerhedsstyrelsens kontrolvirksomhed. Set i lyset af opgavens relative alvor forventes der etableret et forholdsvis højt kontroltryk, selvom det ved en screening af markedet generelt vurderes, at forhandlerne er meget opmærksomme på de i dag gældende regler, herunder især begrænsningerne i salg til almindelige borgere og grænseværdier for koncentration, som skærpes yderligere pr. 1. februar 2021.

Om gennemførelse af Sikkerhedsstyrelsens kontrolbesøg bemærkes, at besøgene kan ske med og uden forudgående varsling og vil have til formål at kontrollere overholdelsen af 2019-forordningens artikel 5-9, idet styrelsen samtidig vil kunne få indblik i virksomhedens aktiviteter og yde vejledning om regelsættet.

Bestemmelsen om Sikkerhedsstyrelsens adgang til erhvervs-

mæssige lokaler og transportmidler uden retskendelse udgør en særegen undtagelse fra kravet om retskendelse efter grundlovens § 72, 2. pkt., ved foretagelse af husundersøgelse.

Bestemmelsen udgør ligeledes et tvangsindgreb, hvorfor reglerne i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse (retssikkerhedsloven).

Sikkerhedsstyrelsen har som udgangspunkt udelukkende adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler og således ikke til private boliger. I tilfælde, hvor virksomhedens forretningslokale befinder sig i et privat hjem, har Sikkerhedsstyrelsen dog adgang hertil i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Sikkerhedsstyrelsen har behov for at kunne udøve sin tilsynsvirksomhed også i de særlige tilfælde, hvor en virksomhed måtte nægte at give styrelsen de oplysninger, som er nødvendige til brug for tilsynsvirksomheden, samt tilfælde hvor en virksomhed på anden vis modvirker Sikkerhedsstyrelsens adgang til oplysninger.

I sådanne tilfælde er det nødvendigt, at styrelsen kan få adgang til virksomhedens erhvervsmæssige lokaler og eventuelle transportmidler for på den måde at få adgang til de oplysninger, der er nødvendige for kontrollen.

For at Sikkerhedsstyrelsen kan føre en effektiv kontrol, er det også nødvendigt at få adgang til steder, hvor styrelsen ikke på forhånd ved, at der opbevares udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger. Det kan f.eks. være i forbindelse med et inspektionsbesøg hos en erhvervsdrivende, hvor det under besøget viser sig, at den pågældende også handler med udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der er underlagt begrænsninger, men disse stoffer og lagerlisterne for dem befinder sig i erhvervsmæssige lokaler, der ikke er offentligt tilgængelige. Det vil her være nødvendigt for en effektiv kontrol, at styrelsen straks kan foretage inspektion af den erhvervsdrivendes handel med udgangsstoffer til eksplosivstoffer i de erhvervsmæssige lokaler uden en forudgående retskendelse.

Med bestemmelsen sikres det, at Sikkerhedsstyrelsens kontrol med udgangsstoffer til eksplosivstoffer kan udføres på baggrund af en risikobaseret tilgang til indsamlet data og kvalificering af risikobilledet, så inspektioner kan sættes ind der, hvor der er størst risiko og tilrettelægges så effektivt som muligt.

Dette følger af § 5, stk. 4, nr. 1, i retssikkerhedsloven, at en part ikke skal underrettes, hvis øjemedet med tvangsindgrebets gennemførelse vil forspildes, hvis forudgående underretning gives. Sikkerhedsstyrelsen har således mulighed for at foretage kontrolbesøg uden forudgående varsling. Dette skal alene anvendes af Sikkerhedsstyrelsen efter et almindeligt proportionalitetsprincip i tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen vurderer, at formålet med inspektionen ville blive forspildt, hvis inspektionen blev varslet. Udgangspunktet er

således fortsat, at kontrolbesøg skal varsles på forhånd i det omfang, det er muligt. Muligheden for ikke at varsle et kontrolbesøg kan derfor tænkes anvendt, f.eks. hvor en tilsynsbelagt virksomhed undtagelsesvist nægter Sikkerhedsstyrelsen adgang i forbindelse med et varslet kontrolbesøg eller vanskeliggør et planlagt kontrolbesøg. Der kan også være tale om en krisesituation, der kræver, at Sikkerhedsstyrelsen skrider til omgående handling, og hvor en umiddelbar adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler er en forudsætning for at håndtere situationen. Hvis konkrete fysiske eller juridiske personer undtagelsesvist skulle modarbejde et kontrolbesøg i disse situationer, er der ikke fundet grundlag for at foretage begrænsninger i Sikkerhedsstyrelsens adgang til at foretage inspektioner uden retskendelse.

I medfør af retssikkerhedslovens § 2 må tvangsindgreb kun anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet. Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at få adgang uden retskendelse kan således kun anvendes i tilsynsmæssigt øjemed. Sikkerhedsstyrelsen må ligeledes kun skaffe sig adgang til en virksomheds eller persons forretningslokaler uden retskendelse, hvis det er nødvendigt for, at Sikkerhedsstyrelsen kan udøve sin tilsynsvirksomhed, og mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Sikkerhedsstyrelsens kontrolbesøg skal ligeledes ske under iagttagelse af retssikkerhedslovens § 9, hvoraf det bl.a. følger, at hvis en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven. Dette gælder dog ikke, hvis tvangsindgrebet gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf.

Sikkerhedsstyrelsen vil i medfør af lovforslaget få ret til at foretage opfølgende kontrolbesøg eller genbesøge virksomheder mv. som led i styrelsens generelle risikobaserede kontrol. Genbesøg kan bl.a. være relevant, i det omfang styrelsen på besøget konstaterer afvigelser fra regelsættet og derfor finder grundlag for at pålægge den konkrete fysiske eller juridiske person at træffe opfølgende foranstaltninger.

Med § 1 b, stk. 2, foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige, herunder handelsdokumenter, kunderegistre, varefortegnelser mv. og registrere oplysninger, som er indsamlet, til brug for styrelsens varetagelse af sin opgave som national inspektionsmyndighed.

Sikkerhedsstyrelsen vil i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne kræve alle relevante dokumenter udleveret, uanset om de er i papirform eller lagret som elektroniske oplysninger. Oplysningerne vil skulle udleveres på en måde og i et format, der er læsbart for styrelsen. Sikkerhedsstyrel-

sen vil herunder også kunne bede om udtræk fra databaser til eksempelvis at belyse produkter, kundeforbindelser mv.

Sikkerhedsstyrelsen vil bl.a. også kunne kræve transaktionsdata og lagerlister udleveret, så der kan opnås indblik i erhvervsdrivendes og onlinemarkedspladsers handel med de omfattede udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

I medfør af retssikkerhedslovens § 10 vil den foreslåede bestemmelse ikke gælde i forhold til enkeltpersoner eller virksomheder, hvor der er konkret mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret vurdering af, om det er nødvendigt at indhente de pågældende oplysninger for at udøve tilsyn med, at lovens regler bliver overholdt.

Endvidere foreslås med § 1 b, stk. 3, at fysiske og juridiske personer, der er omfattet af Sikkerhedsstyrelsens inspektioner, skal yde Sikkerhedsstyrelsen den fornødne bistand til inspektionsopgavernes effektive gennemførelse. Bestemmelsen skal anvendes under iagttagelse af retssikkerhedslovens § 9, stk. 2 og § 10, stk. 2.

Med bestemmelsen i § 1 b, stk. 4, foreslår Justitsministeriet, at der indføres en bemyndigelsesbestemmelse, således at jjustitsministeren efter forhandling med erhvervsministeren kan fastsætte yderligere regler om Sikkerhedsstyrelsens undersøgelsesbeføjelser, herunder om brug af skjult identitet, udstedelse af påbud om bl.a. at standse ulovligt salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om politiets bistand til gennemførelse af kontrolbesøg og om Sikkerhedsstyrelsens indberetning til Kommissionen om antallet af licensansøgninger mv.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der kan fastsættes yderligere administrative regler, således at reglerne kan ændres hurtigt og smidigt, hvis der viser sig behov herfor. Der lægges op til, at administrative bestemmelser fastsat i medfør af § 1 b, stk. 4, tager udgangspunkt i en række af bestemmelserne i lov om produkter og markedsovervågning kapitel 3, som regulerer Sikkerhedsstyrelsens opgave som kontrolmyndighed inden for den lov. Hermed sikres således effektiv kontrol og ensartethed i forhold til Sikkerhedsstyrelsens øvrige områder.

Det forudsættes, at der bl.a. fastsættes regler om, at prøve-køb kan foretages under skjult identitet både fysisk og på webshops og onlinemarkedspladser mv. Ved at fastsætte regler om muligheden for anvendelse af skjult identitet ved prøve-køb sikres det, at Sikkerhedsstyrelsen i købsituationen sidestilles med enhver anden køber. Derved vil en erhvervsdrivende ikke have mulighed for at yde en ekstraordinær god service eller levere et særligt godt produkt til Sikkerhedsstyrelsen alene med den begrundelse, at den erhvervsdrivende er klar over, at der leveres til inspektionsmyndig-

heden. Det giver Sikkerhedsstyrelsen bedre mulighed for at kontrollere, om den erhvervsdrivende overholder forpligtelserne efter 2019-forordningen.

I forlængelse af reglerne om prøvekøb under skjult identitet forventes det også, at der fastsættes regler om, at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve udgiften ved et prøvekøb refundert, hvis prøvekøbet har nødvendiggjort en betaling.

Dertil forudsættes supplerende regler om bistand til Sikkerhedsstyrelsen i forbindelse med fysiske såvel som online inspektioner, herunder at det vil kunne ske med bistand fra politiet.

Det forudsættes endvidere, at der fastsættes regler om, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud om bl.a. at standse ulovligt salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger eller udlevering af udgangsstofferne, tilbagevinding af udgangsstofferne på markedet, tilbagekaldelse af udgangsstoffet fra købere mv. Sikkerhedsstyrelsen vil f.eks. også kunne udstede påbud til erhvervsdrivende om at indføre procedurer til sikring af, at de ansatte, der deltager i salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, er bekendt med forpligtelserne efter artikel 5-9 i 2019-forordningen.

Endelig forudsættes det, at der fastsættes regler om Sikkerhedsstyrelsens indberetninger af bl.a. antallet af licensansøgninger mv. til Kommissionen efter 2019-forordningens artikel 19.

Hvis der i bekendtgørelsesform udstedes regler om tvangsindgreb eller oplysningspligter, vil disse skulle iagttages i overensstemmelse med retssikkerhedslovens regler.

Endeligt bemærkes det, at hvis der i bekendtgørelsesform fastsættes bestemmelser, der indebærer behandling af personoplysninger, skal dette ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Datatilsynet skal i relevant omfang høres, jf. databeskyttelseslovens § 28.

Til nr. 3

Den gældende pebersprayordning indebærer, at enhver person over 18 år uden tilladelse og forudgående vandelsgodkendelse kan erhverve en peberspray hos en af politiet godkendt våbenhandler og besidde pebersprayen i eget hjem. Desuden kan særligt udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse kunne ansøge om tilladelse hos politiet til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum. Der henvises til pkt. 3.1.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås at affatte bestemmelsen i § 2 h således, at justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray. Det betyder, at retstilstanden fra før bestemmelsen trådte i kraft, vil blive genetableret. Det indebærer, at det som udgangspunkt ikke

vil være muligt at erhverve og besidde peberspray uden tilladelse fra politiet.

Justitsministeren vil med hjemmel i den nyaffattede § 2 h fortsat kunne fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.

Det er hensigten i forlængelse af lovforslaget at ændre våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at udsatte personer med et særligt behov i højere grad end i dag kan få politiets tilladelse til at bære peberspray i det offentlige rum. Det er ikke hensigten at ændre på gruppen af personer, som kan meddeles tilladelse efter ordningen. Det vil således fortsat være personer med et særligt behov for beskyttelse, f.eks. personer som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking, der kan meddeles tilladelse efter ordningen. De nærmere betingelser vil blive fastsat administrativt.

Den foreslåede ændring indebærer, at der kan meddeles tilladelse til visse personer til at erhverve, besidde og bære peberspray. Bestemmelsen indebærer ikke tilladelse til at overdrage peberspray til andre personer, herunder personer, som er meddelt særskilt tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.

Ansøgning om tilladelse til erhverve, besidde og bære peberspray vil fortsat skulle indgives til politiet (Politiets Administrative Center).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 4

Det følger af våbenlovens § 4 a, at justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som efter våbenloven ikke må besiddes uden tilladelse. Dette gælder dog ikke jagt- og konkurrencevåben.

Bestemmelsen implementerede Rådets direktiv af 18. juni 1991 om erhvervelse og besiddelse af våben (91/477/EØF), jf. EU-Tidende, 2017, L 137, side 22.

Det følger af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben, jf. EU-Tidende, 2020, L 191, side 11, at udtrykket »konkurrenceskytte« ændres til »sportsskytte« i hele våben-direktivet med de nødvendige grammatiske tilpasninger og at udtrykket »konkurrenceskydning« ændres til »sportsskydning« i hele våbendirektivet.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 4 a, 2. pkt., således at jagt- og konkurrencevåben ændres til jagt- og sportsvåben.

Det medfører, at bestemmelsens ordlyd vil blive tilpasset berigtigelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben. Der er således tale om en sproglig konsekvensændring, som ikke ændrer på bestemmelsens materielle indhold.

Til nr. 5

Det følger af våbenlovens § 4 d, stk. 1, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om en licensordning som nævnt i 2013-forordningens artikel 4, stk. 2.

Det foreslås at ændre § 4 d, stk. 1, således at der henvises til 2019-forordningens artikel 5, stk. 3, frem for 2013-forordningens artikel 4, stk. 2.

2019-forordningens artikel 5, stk. 3, indebærer – ligesom 2013-forordningens artikel 4, stk. 2 – at medlemsstater kan opretholde eller indføre en licensordning, der muliggør, at visse udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger kan gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere i koncentrationer, der ikke er højere end de grænseværdier fastsat i 2019-forordningens bilag I, kolonne 3 i tabellen.

En almindelig borger er i 2019-forordningens artikel 3, nr. 7, defineret som ”enhver fysisk eller juridisk person, hvis handlinger ikke knytter sig til vedkommendes erhverv, forretning eller profession”.

Ændringen medfører ikke en ændring af retstilstanden på området.

Til nr. 6

Det følger af våbenlovens § 6 a, stk. 1, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter personer, der indrejser til landet for at deltage i jagt eller skydekongurrence, eller som udrejser herfra med sådant formål, uden tilladelse kan medføre jagt- og konkurrencevåben samt ammunition hertil.

Bestemmelsen implementerede Rådets direktiv af 18. juni 1991 om erhvervelse og besiddelse af våben (91/477/EØF), jf. EU-Tidende, 2017, nr. L 137, side 22.

Det følger af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben, jf. EU-Tidende, 2020, L 191, side 11, at udtrykket »konkurrenneskytte« ændres til »sportsskytte« i hele våbendirektivet med de nødvendige grammatiske tilpasninger og at udtrykket »konkurrenneskydning« ændres til »sportsskydning« i hele våbendirektivet.

Det foreslås, at ændre bestemmelsen i § 6 a, stk. 1, således at konkurrenneskytte ændres til sportsskytte.

Den foreslåede ændring medfører, at ordlyden af våbenlovens § 6 a, stk. 1, vil blive tilpasset berigtigelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben. Der er således tale om en sproglig konsekvensændring, som ikke ændrer på bestemmelsens materielle indhold.

Til nr. 7

Det fremgår af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt., at der for indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales 840 kr. Det fremgår endvidere af våbenlovens § 6 b, stk. 1, nr. 10, at der ikke betales 840 kr. for tilladelser til tilskudsberettigede museer i henhold til museumsloven.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 6 b, stk. 10, således at der kan indsættes et nyt nummer i våbenlovens § 6 b, stk. 1.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at det foreslås, at der indsættes et nyt nr. 12 i våbenlovens § 6 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Til nr. 8

Det fremgår af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt., at der for indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales 840 kr. Det fremgår endvidere af § 6 b, stk. 1, nr. 11, at der ikke betales 840 kr. for tilladelser til udenlandske embedsmænd, der udfører opgaver i Danmark efter artikel 17 og 18 i Rådets afgørelse 2008/616/RIA af 23. juni 2008 om gennemførelse af afgørelse 2008/615/RIA om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet.

Det foreslås at ændre § 6 b, stk. 11, således at der kan indsættes et nyt nummer i våbenlovens § 6 b, stk. 1.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at det foreslås, at der indsættes et nyt nr. 12 i våbenlovens § 6 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Til nr. 9

Det følger af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt., at der ved indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales 840 kr. Det følger dog af bestemmelsens 2. pkt., at der ikke betales afgift for en række tilladelser, der er nærmere oplyst i § 6 b, stk. 1, n. 1-11. Tilladelse til at besidde peberspray i det offentlige rum gives efter våbenloven og er i dag ikke afgiftsfri, og der betales således en afgift på 840 kr.

Det foreslås, at der i § 6 b, stk. 1, indsættes et nr. 12, hvorefter der ikke betales afgift for tilladelse til at erhverve

og besidde peberspray for udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse.

Fritagelsen indebærer, at udsatte personer, der har et særligt behov for beskyttelse ikke fremadrettet vil skulle betale 840 kr. for en tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 10

Det følger af våbenlovens § 9, stk. 1, 1. pkt., at civile statsmyndigheder er undtaget fra kravet om tilladelse til at bære og indføre våben i medfør af våbenlovens § 2, stk. 1 og 4, og § 4.

Det fremgår ikke nærmere af forarbejderne til § 9, jf. Folketingstidende 1987-88, tillæg A, spalte 1789, hvordan civile statsmyndigheder nærmere afgrænses. Det må på den baggrund antages, at begrebet alene dækker danske civile statsmyndigheder, og at der ikke i dag i våbenloven er hjemmel til, at udenlandske civile myndigheder uden tilladelse meddelt til den enkelte ansatte i den pågældende myndighed kan bære eller ind- og udføre våben i Danmark eller til at undtage den udenlandske civile myndighed fra kravet om tilladelse. Tilladelserne meddeles særskilt og der vil skulle ansøges og meddeles tilladelser løbende, da tilladelserne er tidsbegrænsede. Udenlandske civile statsmyndigheder kan efter gældende ret således ikke bære, indføre eller udføre peberspray og gummiknipler. Der henvises til pkt. 3.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at justitsministeren i våbenlovens § 9, stk. 1, 2. pkt., til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bemyndiges til at bestemme, at våbenlovens regler i § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder.

Formålet med bemyndigelsesbestemmelsen er, at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at våbenlovens regler om at bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1 nr. 1, ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsesbestemmelsen til i våbenbekendtgørelsen at fastsætte regler om, at svenske toldere i henhold til aftale af 20. juni 2020 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen som udenlandsk civil statsmyndighed vil kunne bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler. Ordningen indebærer, at justitsministeren kan fastsætte nærmere vilkår for, at de pågældende bestemmelser ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at der i våbenbekendtgørelsens § 18, stk. 1, med hjemmel i våbenlovens § 4, nr. 4, er

fastsat regler om bl.a. forbud mod at bære og indføre slagvåben, herunder gummiknipler. Der vil i våbenbekendtgørelsen blive fastsat regler om, at dette forbud ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder, der i medfør af den foreslåede bemyndigelse til Justitsministeren kan undtages fra § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1.

Ændringerne vil skulle suppleres af en ændring af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, da det af aftalens artikel 14, stk. 2, fremgår, at tjenestefolk, som befinder sig på en anden stats territorium, ikke må bære tjenestevåben.

Ændringerne vil desuden skulle suppleres af en tillægsaftale til aftalen. Der henvises til pkt. 3.2.4 i de almindelige bemærkninger.

Tillægsaftalen er betinget af, at de svenske toldere til enhver tid er sikkerhedsgodkendt efter svensk lovgivning.

Med vedtagelsen af lovforslaget meddeler Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19 til, at justitsministeren på Danmarks vegne kan indgå overenskomst med Sverige om, at svenske toldere, hvis tjenesteudrustning omfatter peberspray og gummiknippel, kan bære samt ind- og udføre peberspray og gummiknipler på dansk territorium som led i toldkontrol udført i medfør af aftale af 20. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 11

Det følger bl.a. af våbenlovens § 10, stk. 1, at den der overtræder 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, 6, og 7, straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Det foreslås at ændre våbenlovens § 10, stk. 1, således at det med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes at overtræde 2019-forordningens artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., og artikel 8, stk. 1 og 2, frem for 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, stk. 6 og 7.

2019-forordningens artikel 5, stk. 1, indeholder et forbud mod at gøre udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger tilgængelige for almindelige borgere, eller at almindelige borgere indfører, besidder eller anvender disse udgangsstoffer. Bestemmelsen svarer til 2013-forordningens artikel 4, stk. 1.

2019-forordningens artikel 5, stk. 3, 2. pkt., indebærer, at almindelige borgere, der vil indføre et udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, skal indhente og fo-

relægge en gyldig licens, hvilket svarer til 2013-forordningens artikel 4, stk. 6.

Dertil indebærer 2019-forordningens artikel 8, stk. 1, at erhvervsdrivende, der gør et udgangsstof tilgængeligt for en almindelig borger, skal kontrollere for hver enkelt transaktion, at den almindelige borger har legitimationsbevis og licens i overensstemmelse med licensordningen. Bestemmelsen svarer i det store hele til 2013-forordningens artikel 4, stk. 7.

Bestemmelsen i 2019-forordningens artikel 8, stk. 2, indeholder et krav om, at erhvervsdrivende skal anmode potentielle kunder om relevante oplysninger ved kontrollen af, om de er professionelle brugere eller erhvervsdrivende. Bestemmelsen er nyaffattet og foreslås sanktioneret i våbenlovens § 10, stk. 1, for at sikre, at erhvervsdrivende fører en tilstrækkelig kontrol og dermed begrænser risikoen for salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til ulovlige formål mv.

For så vidt angår bestemmelserne i 2019-forordningens artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., og artikel 8, stk. 1, er der således tale om en videreførelse af den gældende retstilstand, mens der for artikel 8, stk. 2, er tale om en udvidelse.

Det forudsættes, at de nævnte overtrædelser normalt straffes med bøde, men at der i særligt grove tilfælde kan idømmes en fængselsstraf.

Til nr. 12

Det følger bl.a. af våbenlovens § 10, stk. 3, at overtrædelse af 2013-forordningens artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, straffes med bøde.

Det foreslås at ændre våbenlovens § 10, stk. 3, således, at medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes med bøde den, der

- 1) overtræder artikel 7, artikel 8, stk. 3, 4 og 5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer,
- 2) undlader at give den nationale inspektionsmyndighed adgang efter § 1 b, stk. 1,
- 3) omgår eller unddrager sig inspektionsmyndighedens kontrol eller forsøger dette,
- 4) undlader at give inspektionsmyndigheden oplysninger efter § 1 b, stk. 2, eller afgiver urigtige oplysninger, eller
- 5) undlader at yde inspektionsmyndigheden den fornødne bistand efter § 1 b, stk. 3.

For så vidt angår forslaget til våbenlovens § 10, stk. 3, nr. 1, bemærkes det, at det følger af 2019-forordningens artikel

7, at erhvervsdrivende, der gør et udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger tilgængeligt for en anden erhvervsdrivende, skal underrette den pågældende om, at almindelige borgers erhvervelse, indførsel, besiddelse eller anvendelse heraf er underlagt en begrænsning. Tilsvarende skal en erhvervsdrivende, der gør sådanne regulerede stoffer tilgængelige for en professionel bruger eller en almindelig borger, sørge for og kunne godtgøre, at den erhvervsdrivendes ansatte, der deltager i salget, er bekendt med, hvilke af produkterne, der gøres tilgængelige, der indeholder regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer og have vejledt om forpligtelser efter forordningens artikel 5-9. Onlinemarkedspladser skal endvidere træffe foranstaltninger, der sikrer, at deres brugere underrettes om deres forpligtelser efter forordningen, når de gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige gennem deres tjenester.

Erhvervsdrivende defineres efter 2019-forordningens artikel 3, nr. 10, som ”enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhed eller gruppe af sådanne personer eller enheder, der gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige på markedet, enten offline eller online, herunder på onlinemarkedspladser”.

Et reguleret udgangsstof til eksplosivstoffer er i 2019-forordningens artikel 3, nr. 13, defineret som ”et stof, som er opført i forordningens bilag I eller II, herunder en blanding eller et andet stof, hvori det stof, som er opført i de pågældende bilag, findes, bortset fra homogene blandinger af mere end 5 ingredienser, hvori koncentrationen af hvert af det i bilag I eller II opførte stof er under 1 vægtprocent”.

En professionel bruger defineres efter artikel 3, nr. 9, som ”enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhed eller gruppe af sådanne personer eller enheder, der har et påviseligt behov for et udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til formål, der knytter sig til vedkommendes erhverv, forretning eller profession, herunder landbrugsaktivitet, udøvet enten på fuld tid eller på deltid og ikke nødvendigvis i forhold til størrelsen på det landareal, hvor denne landbrugsaktivitet udøves, forudsat at sådanne formål ikke omfatter at stille dette udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til rådighed for en anden person”.

Onlinemarkedspladser defineres i 2019-forordningens artikel 3, nr. 11, som ”en formidlende tjenesteyder, som gør det muligt for på den ene side erhvervsdrivende og på den anden side almindelige borgere, professionelle brugere eller andre erhvervsdrivende at gennemføre transaktioner vedrørende regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gennem salgs- eller tjenesteydelsesaftaler online enten på onlinemarkedspladserns websted eller på en erhvervsdrivendes websted, som anvender computingtjenester, der udbydes af onlinemarkedspladsern”.

Bestemmelsen i 2019-forordningens artikel 7 er en mere generel og udvidet bestemmelse om underretning end 2013-forordningens artikel 5, som regulerede mærkning af emballage.

2019-forordningens artikel 8, stk. 3, er en nyaffattet bestemmelse, der foreskriver, at erhvervsdrivende skal vurdere, om en potentiel kundes påtænkte anvendelse af et udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, stemmer overens med kundens erhverv, forretning eller profession. Den erhvervsdrivende kan afvise en transaktion eller forsøg herpå, hvis der er rimelig grund til at betvivle, at den påtænkte anvendelse er lovlig eller skal anvendes til et lovligt formål.

2019-forordningens artikel 8, stk. 4 og 5, er tilsvarende nyaffattede bestemmelser, der opstiller et krav til henholdsvis erhvervsdrivende om at opbevare oplysninger i 18 måneder, og til onlinemarkedsplatforme om at træffe foranstaltninger til at sikre, at dens brugere overholder kontrolforpligtelserne.

Efter 2019-forordningens artikel 9, stk. 1 og stk. 4, skal den erhvervsdrivende – og som noget nyt onlinemarkedspladser – indberette mistænkelige transaktioner under hensyntagen til alle omstændigheder. Det skal ske inden for 24 timer efter formodningen om, at transaktionen er mistænkelig. Bestemmelserne svarer til 2013-forordningens artikel 9, stk. 1 og 3.

Efter 2019-forordningens artikel 9, stk. 2, skal erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser indføre passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige. Bestemmelsen er nyaffattet og fandtes ikke i den tidligere 2013-forordning.

I medfør af 2019-forordningens artikel 9, stk. 5, skal erhvervsdrivende og professionelle brugere indberette væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. Bestemmelsen svarer til 2013-forordningens artikel 9, stk. 4. Indberetning skal også som noget nyt ske inden for 24 timer efter afsløringen af den væsentlige bortkomst eller det væsentlige tyveri. Tilsvarende indberetningskrav er som noget nyt indført for almindelige borgere, jf. 2019-forordningens artikel 9, stk. 6.

Den foreslåede ændring af våbenlovens § 10, stk. 3, nr. 1, indebærer således, at der for så vidt angår bestemmelserne i 2019-forordningens artikel 9, stk. 1, 4 og 5, i vidt omfang er tale om en videreførelse af den gældende retstilstand med tilføjelse af, at onlinemarkedspladser også omfattes af bestemmelserne og kan pålægges en bøde for overtrædelse heraf. Med 2019-forordningens artikel 7, artikel 8, stk. 3, 4 og 5, og artikel 9, stk. 2 og 6, er tale om en udvidelse og nye bestemmelser, hvis overtrædelse sanktioneres med bøde.

Forslaget til våbenlovens § 10, stk. 3, nr. 2, vedrører straf for undladelse af at give Sikkerhedsstyrelsen adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler efter forslaget til § 1 b, stk. 1. Som eksempler herpå kan bl.a. nævnes fysiske hindringer i form af at afspærre eller aflåse lokaler samt anmodninger til Sikkerhedsstyrelsen om at forlade et lokale eller transportmiddel.

Forslaget til våbenlovens § 10, stk. 3, nr. 3, vedrører straf for omgåelse eller unddragelse af Sikkerhedsstyrelsens kontrol

eller forsøg på dette. Som eksempler herpå kan nævnes at lægge øvrige hindringer i vejen for styrelsen ud over dem nævnt til nr. 2, herunder at skjule eller forsøge at skjule udgangsstoffer eller produkter for Sikkerhedsstyrelsen eller at destruere dem. Unddragelse kan f.eks. omfatte ikke at give møde ved en inspektion eller at flygte herfra eller ikke at besvare Sikkerhedsstyrelsens henvendelser.

Forslaget til § 10, stk. 3, nr. 4, vedrører straf for undladelse af at give Sikkerhedsstyrelsen alle de oplysninger, der skønnes nødvendige til brug for styrelsens varetagelse af sin opgave efter forslaget til våbenlovens § 1 b, stk. 2, eller at afgive urigtige oplysninger. Bestemmelsen omfatter f.eks. tilbageholdelse eller destruktion af oplysninger samt afgivelse af urigtige oplysninger.

Forslaget til våbenlovens § 10, stk. 3, nr. 5, vedrører straf for fysiske og juridiske personers undladelse af at yde Sikkerhedsstyrelsen den fornødne bistand til inspektionsopgavernes effektive gennemførelse efter forslaget til våbenlovens § 1 b, stk. 3. Bestemmelsen omfatter øvrige undladelser end de i § 10, stk. 3, nr. 2-4, nævnte.

Bestemmelserne foreslås sanktioneret med bøde.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. februar 2021.

Det foreslås i *stk. 2*, at personer, der har erhvervet en peberspray inden den 1. februar 2021 til og med den 31. marts 2021 kan besidde og bære peberspray i eget hjem eller på offentligt tilgængeligt sted med henblik på bortskaffelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis helt særlige omstændigheder umuliggør, at en person indleverer en peberspray efter *stk. 2*, vil pebersprayen kunne besiddes og bæres i forbindelse med afhændelse efter den 31. marts 2021. Pebersprayen vil skulle indleveres snarest muligt efter at omstændighederne efter 1. pkt. ikke længere er til stede.

Bestemmelsen indebærer, at pebersprayen kan besiddes i hjemmet eller i det offentlige rum i forbindelse med bortskaffelse af pebersprayen med henblik på transport til nærmeste afleveringssted, som forevises af politiet. Det stedlige politi vil anvise, hvor indlevering af peberspray nærmere kan foregå i perioden, således at der tages hensyn til lokale forhold, og at det sikres, at de indleverede peberspray bliver håndteret korrekt.

Adgangen til at besidde peberspray på offentligt tilgængeligt sted vil efter bestemmelsen være snæver og er alene møntet på de tilfælde, hvor besiddelsen på offentligt tilgængeligt sted sker i forbindelse med transport til afleveringssted med henblik på bortskaffelse. Der vil under transporten ikke kunne gøres andre ærinder, og transporten skal som altoverve-

jende hovedregel ske direkte fra hjemmet til afleveringsstedet.

Hvis helt særlige omstændigheder umuliggør, at en person indleverer en peberspray, som personen er i besiddelse af, senest den 31. marts 2021, vil personen ikke kunne straffes for ulovlig besiddelse af peberspray i medfør af våbenlovens regler herom. Sådanne helt særlige omstændigheder kan f.eks. være alvorlig sygdom eller længerevarende ophold uden for Danmark, og hvor indleveringen ikke er mulig ved andres bistand.

Besiddes eller bæres peberspray på offentligt tilgængeligt

sted uden tilladelse med andet formål end bortskaffelse, vil der kunne straffes for ulovlig våbenbesiddelse i medfør af våbenlovens regler herom.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne og Grønland har egne våbenlove.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 920 af 29. august 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 8, 9 og 10*:

»*Stk. 8.* Sikkerhedsstyrelsen er national inspektionsmyndighed som nævnt i artikel 11, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer og vedrørende de stoffer og produkter opført i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer med senere ændringer, jf. dog stk. 9.

Stk. 9. Rigspolitiet er national inspektionsmyndighed i medfør af artikel 11, stk. 1, i den i stk. 8 nævnte forordning for så vidt angår forordningens artikel 6 og artikel 9, stk. 3.

Stk. 10. Politiet er kompetent myndighed i henhold til artikel 6 og nationalt kontaktpunkt i henhold til artikel 9, stk. 3, i den i stk. 8 nævnte forordning.«

2. Efter § 1 a indsættes:

»§ 1 b. Sikkerhedsstyrelsen kan til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse få adgang til erhvervs-mæssige lokaler og transportmidler til brug for styrelsens udførelse af sine opgaver som national inspektionsmyndighed i henhold til § 1, stk. 8.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsen kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige, herunder handelsdokumenter, kunderegistre, varefortegnelser m.v. og registrere oplysninger, som er indsamlet, til brug for styrelsens varetagelse af sin opgave som national inspektionsmyndighed.

Stk. 3. Fysiske og juridiske personer, der er omfattet af Sikkerhedsstyrelsens inspektioner, skal yde Sikkerhedsstyrelsen den fornødne bistand til inspektionsopgavernes effektive gennemførelse efter stk. 1 og 2 og regler fastsat i medfør af denne lov.

Stk. 4. Justitsministeren kan efter forhandling med erhvervsministeren fastsætte yderligere regler om Sikkerhedsstyrelsens undersøgelsesbeføjelser, herunder om brug af skjult identitet, udstedelse af påbud om bl.a. at standse ulovligt salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om politiets bistand til gennemførelse af kontrolbesøg og om Sikkerhedsstyrelsens indberetning til Kommissionen om antallet af licensansøgninger mv.«

§ 2 h. Personer, der er fyldt 18 år, kan uanset forbuddet i § 2 erhverve peberspray og besidde peberspray i eget hjem.

3. § 2 h affattes således:

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om de peberspray, der er omfattet af stk. 1

§ 4 a. Justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som efter denne lov ikke må besiddes uden tilladelse. Dette gælder dog ikke jagt- og konkurrencevåben.

§ 4 d. Justitsministeren kan fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

§ 6 a. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter personer, der indrejser til landet for at deltage i jagt eller skydekurrencer, eller som udrejser herfra med sådant formål, uden tilladelse kan medføre jagt- og konkurrencevåben samt ammunition hertil.

§ 6 b. For indgivelse af ansøgning om tilladelse efter denne lov betales 840 kr., jf. dog stk. 7. For følgende tilladelser betales dog ikke:

1-9) ---

10) tilladelser til tilskudsberettigede museer i henhold til museumsloven og

11) [...] om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet.

Stk. 2-7. ---

§ 9. § 2, stk. 1 og 4, og § 4 gælder ikke for civile statsmyndigheder. § 1 og § 7 a gælder endvidere ikke for politiet. § 6, stk. 1, gælder ikke for politiet, forudsat at de våben m.v., som udføres, forbliver statens ejendom. Kommunale myndigheder skal ikke søge om tilladelse for så vidt angår indkøb og benyttelse af de eksplosivstoffer, der er omfattet af forbuddet i § 1, til anvendelse ved vejarbejder og lignende.

§ 10. Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2 a, 2 c, 2 d, 3 a og 3 b, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, § 7, § 7 b, stk. 1, § 7 c, stk. 1, artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 og artikel 4, stk. 1, 6 og 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer. På samme måde straffes den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed overtræder § 2, stk. 4, og § 7 a, stk. 2.

»§ 2 h. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.«

4. I § 4 a, 2. pkt., ændres »jagt- og konkurrencevåben« til: »jagt- og sportsvåben«.

5. § 4, d, stk. 1, affattes således:

»Justitsministeren kan fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer.«

6. I § 6 a, stk. 1, ændres »jagt- og konkurrencevåben« til: »jagt- og sportsvåben«.

7. I § 6 b, stk. 1, nr. 10, ændres »museumsloven og« til: »museumsloven,«.

8. I § 6 b, stk. 1, nr. 11, ændres »kriminalitet.« til: »kriminalitet og«.

9. I § 6 b, stk. 1, indsættes som nr. 12:

»12) tilladelser til at erhverve, besidde og bære peberspray for personer med et særligt behov for beskyttelse.«

10. I § 9, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Justitsministeren kan til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bestemme, at § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, § 4, nr. 4, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.«

11. § 10, stk. 1, 1. pkt. affattes således:

»Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2 a, 2 c, 2 d, 3 a og 3 b, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, § 7, § 7 b, stk. 1, § 7 c, stk. 1, artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., og artikel 8, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer.«

Stk. 2. ---

Stk. 3. Overtrædelse af artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer straffes med bøde.

12. § 10, stk. 3, affattes således:

»Medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes med bøde den, der

1) overtræder artikel 7, artikel 8, stk. 3, 4 og 5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 med senere ændringer,

2) undlader at give den nationale inspektionsmyndighed adgang efter § 1 b, stk. 1,

3) omgår eller unddrager sig inspektionsmyndighedens kontrol eller forsøger dette,

4) undlader at give inspektionsmyndigheden oplysninger efter § 1 b, stk. 2, eller afgiver urigtige oplysninger, eller

5) undlader at yde inspektionsmyndigheden den fornødne bistand efter § 1 b, stk. 3.«